

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE DIN JUDEȚUL NEAMȚ

SERIE NOUĂ, ANUL IV, NR. 39
iunie 2002

ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI * ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI * ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI * ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI

Aleasă prețuire distinșilor noștri apostoli

La moment ales, de Ziua Învățătorului, prin pace și credință, cu ajutorul lui Dumnezeu, să vi se înlăunțască toate gândurile bune. Vă dorim ani mulți și buni, multe și de nedezmințit succese în nobila misiune pe care v-ați ales-o. Și cel mai mult vă dorim să nu vă trădați niciodată sufletul și credința dumneavoastră.

Sindicatul Liber din Învățământ
și Cercetare Științifică al județului Neamț

DE LA B.B.C. LA PIATRA NEAMȚ

■ Interviu cu dl. Alan Tongue,
dirijor și muzicolog din Marea Britanie

Prezent în cadrul Colocviilor Colegiale desfășurate la sfârșitul lunii mai la Teatrul Tineretului, dl. Alan Tongue, un adevărat ambasador al muzicii britanice în România (acum la a 18-a sa vizită) a avut amabilitatea de a ne acorda, după manifestarea publică, acest interviu în exclusivitate. Menționăm că dl. Alan Tongue este în prezent directorul Școlii de vară "Simfonia Internațională Annaghmakerring" din Irlanda.

■ Reporter: Ce pune în mișcare "ceasornicul" numit Alan Tongue?

Alan Tongue: E foarte simplu! Dirijat! Așa mi-am dorit să fac dintotdeauna. Îmi place să dirijez orice, de la muzica simfonică la muzică de film, de la fanfare la concerte pop.

■ Ce e atât de special în a fi dirijor?

Alan: Vraja! Magia absolută și permanentă în fond, ce se întâmplă? Gîndește-te, ridici bagheta și totul se transformă în armonie, în muzică, printr-o simplă mișcare de baghetă devii stăpînul sunetelor. E incredibil! Nu-ți poți imagina ce senzație unică e aceasta. Și-apoi, să-ți mai spun un secret: eu sunt un obsedat de ideea de a fi în control, de a dirija lucrurile și oamenii, fără însă să devin dictatorial, cel puțin, așa sper, iar ca dirijor am șansa să fac și acest lucru. Cred că defectul major al dirijorilor, în general, este acela că uneori se simt zei, dar, poți să-i condamni?

■ Nici pe departe! Mai ales cînd e vorba de un zeu precum Sergiu Celibidache, al cărui student ai fost la Viena și apoi la Londra. Ce amintire deosebită vă leagă de el?

Alan: După părerea mea, este cel mai

A consemnat Daniela
NICOARĂ

(Continuare în pag. 2)

Cu dragoste, pentru dascălii noștri,

În pîrg de Cîreșar, cînd albul nevinovatelor începuturi și-a cîștigat urma pe hîrtii-liter, prîncele cifre, cărți, diplome de absolvire, diplome de onoare... - vă asigurăm de veșnicul loc pe care-l aveți în inimile și mințile noastre, loc furat din înălțimile Universului spre care ne-ați îndreptat pașii și pe care-l scrutați neobosiți.

Vă fie zilele mereu pline de soare, de muzică și cîmășetă risului copiilor de orice vîrstă, pe care-i iubiți alături de mult, vă fie eternă recunoștința pe care o merități din partea tuturor!

Colectivul Casei Corpului Didactic

LA ANIVERSARĂ

* Interviu cu prof. Gheorghe Amaicea, președintele Asociației Învățătorilor din Județul Neamț

Rep.: Domnule profesor Gheorghe Amaicea, acum la împlinirea a 90 de ani de la înființarea Asociației Învățătorilor din județul Neamț, ca președinte al acestei organizații din anul 1995, vă propun să menționați câteva dintre realizările din ultimii ani, mai ales după 1990, cu care vă prezentați la acest ceas aniversar și de bilanț.

Gheorghe Amaicea: Mai întîi trebuie să menționez că, în prezent, asociația noastră numără peste 150 de membri, educatoare, învățători și profesori din județul Neamț, pensionari și în activitate. Una dintre preocupările noastre prioritare este aceea de a contribui la perfecționarea profesională a cadrelor active prin participarea acestora la activitățile organizate de către Casa Corpului Didactic Neamț și prin inițierea unor schimburi de experiență între generații. Membrii asociației, mai tineri sau mai vîrstnici, publică periodic în revista "Apostolul" și în alte publicații locale și centrale, iar de curînd am editat lucrarea "Locuri, oameni și școli" (Monografie a învățămîntului nemțean, vol. I, Piatra Neamț, 1996) de Constantin Luchian.

În ultimii șapte ani, de cînd sunt președinte al asociației, împreună cu consiliul de conducere al acesteia, am avut în atenție efectuarea demersurilor juridice în vederea

A consemnat
Constantin TOMȘA
(Continuare în pag. 3)

URĂ, AM LUAT CAPACITATEA!

Știți de ce Spiru Haret a reușit la vremea lui acea să scrie reformă a învățămîntului românesc, aplaudată de toată Europa? Pentru simplul motiv că, înainte de a fi ministru Instrucției Publice a fost: învățător și director de școală primară, profesor și director de liceu și, bineînțeles, universitar. Un pedagog complex, complet. Dascăl de excepție, în accepțiunea deplină a cuvîntului. Om cult, cu coloana vertebrală, cu umor și spirit. Cînd matematicianul Spiru Haret a fost "uns" ministru, cunoștea toate "tainele" învățămîntului românesc, problemele fiecărui segment din acest domeniu numit astăzi cu emfază "proprietate națională" (!).

Cum a "zburdat" reforma din învățămînt pe meleagurile mioritice după ciuruirea tovarășească din Decembrie '89? Știți. Cu viteză melcului, după ureche, spre nicăieri. Gafa reformatorilor postdecembriști? Majoritatea ex-ministrilor din învățămînt au privit școala de sus, au pasișat exagerat Occidentul și au

importat masiv termeni care produc scăparea limbii pe gît. Universitari fiind, n-au auzit în viața lor despre învățătura simultană la ciclul primar, unde se învață scrisul, cititul și socotitul. Ce a urmat, e greu de intuit. Exegeții zic că timp de 12 ani am bătut pasul pe loc. Mai mult, am "falimentat" învățămîntul național cu aiureliile considerate noutăți.

Examenul național de capacitate din acest an a împărțit candidații în: învingători și învinși. Ultimii mai sînt uimiți în limbajul poporenilor "trîntiți" sau "picați". Din categoria învingătorilor fac parte: învățăceii silitori, premianții dintotdeauna și așii olimpiadelor școlare. Aceștia au strigat recent, în fața listelor cu rezultate: "Ură, am luat capacitatea!" S-au simțit și se simt superiori. Asta nu înseamnă că toată lumea a fost mulțumită. Elevii superdezgustați de școală, normal, au chixat. Reacția învinșilor? Indignați peste poate, au făcut contestații. Și ei, și părinții lor. Că așa se poartă, practic, au cerșit mărirea notelor cu cîteva sutimi la toate disciplinele de examen, deși școala nu mai are nici o motivație.

Dumitru RUSU

(Continuare în pag. 7)

S.L.L.I.C.S. NEAMȚ A OBȚINUT PĂSTRAREA TUTUROR TITULARILOR

În județul Neamț protestul cadrelor didactice s-a prelungit după dezamorsarea lui la nivel național. Cei 5%- creștere salarială (mila guvernamentală) care a adus la tăcere dascălimea țării - n-au putut potoli "durerea cea mare" a dascălilor nemțeni.

Pentru noi "durerea cea mare" nu o mai reprezintă "salariul de mizerie", ci "nesiguranța locului de muncă", "groaza șomajului" din cauza disponibilizărilor masive fără

precedent în județul nostru.

Reducerea cu 804 norme (de la 8865 la 8061) începînd cu 1 septembrie 2002, prevăzută prin Legea Bugetului începînd cu 1 ianuarie 2002 a îngrozit și împietrit în suferință fețele crispate ale cadrelor didactice.

Adunările liderilor pe cele trei zone Piatra-Neamț, Roman și Tg. Neamț au hotărît miting în fața Inspectoratului Școlar în ziua de 31 mai și grevă generală începînd cu 10 iunie 2002.

Delegația județului Neamț formată din Inspectorul general prof. Emil Creangă și liderul județean prof. Florin Florescu s-a deplasat de două ori la

București, în acest scurt interval de timp, pentru a găsi soluții și dezamorsarea conflictului. Promisiunile verbale ale doamnei Ministru Ecaterina Andronescu n-au mai avut darul de a păcăli de această dată Sindicatul Județean.

Consiliul Județean convocat în data de 6 iunie 2002 în ședință extraordinară pentru declanșarea grevei a elaborat un protocol- Comunicat adresat

Biroul Operativ al S.L.L.I.C.S. Neamț
Prof. Ștefan CORNEANU
(Continuare în pag. 7)

Întregii dascălimi nemțene, care a vegheat la creșterea și sporirea gîndului atîtor și atîtor generații, îi dorim, la ceas aniversar, de pe aceeași baricadă, mulți ani, sănătate și curajul de a continua!

Redacția APOSTOLUL

ECOURI LA MITINGUL DE PROTEST

În ziua de 31 mai între orele 14,00 și 16,00 a avut loc în fața Inspectoratului Școlar Neamț, un miting de protest împotriva hotărârii MEC de a disponibiliza peste 1000 de lucrători din învățământ. La miting au fost invitați toți cei care nu erau în programul școlar zilnic din P. Neamț și delegați din partea orașelor Roman și Tg. Neamț (3 autocare). Numărul participanților din fața Inspectoratului Școlar s-a ridicat la peste 400, care

după ce și-au exprimat prin luări de cuvânt nemulțumirea și doleanțele, s-au îndreptat într-un marș al tăcerii în fața Prefecturii Județului Neamț, unde o delegație formată din reprezentanți ai Consiliului Județean a înmănat un Protest prefectului- prof. Vasile Pruteanu și dlui președinte al Consiliului Județean, ing. Raul Constantin Bobeanu.

Spicuim mai jos câteva intervenții din partea celor care au luat cuvântul:

Învățământul: între epoca de piatră și cibernetică

Cadrele didactice din învățământul preșcolar- zona Roman protestează față de măsurile abuzive ale ISJ de a desființa grupele mici, mijlocii și mari, în condițiile în care Legea învățământului stipulează că: "Cetățenii României au drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ, indiferent de condiția socială și materială, de sex, rasă, naționalitate, apartenență politică sau religioasă".

Învățământul preșcolar se organizează, potrivit legii, pentru copiii între 3 și 7 ani, în grădinițe cu program normal, prelungit și săptăminal.

Prin aceste măsuri sînt încălcate drepturile titularilor, dobîndite prin contractul colectiv de muncă pe perioadă nedeterminată, neputîndu-se oferi o alternativă în învățământ, agravînd situația socială și așa precară, a multor educatoare. Copiii au dreptul la instrucție și educație. Nu vrem ca și ei să-și petreacă cei mai frumoși ani închiși în apartamente sau lăsați pe stradă.

Ne întrebăm: încotro o ia învățământul preșcolar? În epoca de piatră sau spre lumea civilizată?

Mioara AMARIEI
lider sindical Roman

VIATA ȘCOLII E ÎN PERICOLI

Toți ne dorim ca ziua de mîine să fie senină și luminoasă ca ochii nevinovați de copil.

Toți ne dorim o țară mîndră și demnă între națiunile lumii, dar iată că începutul de mileniu ne găsește la vreme de cumpănă. Bat clopotele conștiinței noastre și-n suflutele dascălilor țării se-aprind focuri ce vestesc primejdia:

VIATA ȘCOLII E ÎN PERICOLI

Noi, învățătorii țării, ce ținem neamul românesc în brațe, nu mai știm încotro se-ndreaptă reforma învățământului atîta timp cît astăzi ne

aflăm cu mîna întinsă spre un sistem ce are ca tristă emblemă SĂRĂCIA.

N-am cerut niciodată salarii care să ne asigure bunăstarea; am renunțat la a cere salarii care să ne asigure un trai decent, dar nu ptem să nu ne cerem dreptul la supraviețuire.

Disponibilizările masive, mărirea efectivelor de elevi la clasă, subfinanțarea activității specifice, dar mai ales încălcarea flagrantă a legilor țării ne-au adus în situația unor soldați disperați ce nu-și mai pot asculta generalul.

N-am venit aici să cerem vinovați, n-am venit să cerem demisii. Nu de demisia Inspectorului General avem nevoie, ci de capacitățile manageriale ale domniei sale, de profesionalismul și disponibilitatea la un dialog eficient care să ducă la găsirea unei soluții- căci nimic nu-i prea mult și prea greu cînd ești în slujba "Măriei Sale- Copilul".

Noi, producătorii de BUN SIMȚ așteptăm ca țara să fie guvernată, înainte de toate, cel puțin cu bun simț și responsabilitate.

Așadar, stimată Doamnă Ministru, ascultați și uitați-vă bine: **NU SUNTEM CIFRE, SUNTEM OAMENI!**

Înv. Gabriela GRIGORE
Zănești

VREM LEGEA LEGE, VREM ȘCOALA ȘCOALĂ!

O revoluție pornită din ura și revolta unui popor împotriva unei dictaturi, dar furată și deturnată prin scenarii odioase de putere, nu putea genera, prin consecințele ei, decît guverne pe aceeași măsură.

Teama de securitate și cea de partid de altă dată au fost înlocuite cu groaza pentru ziua de mîine, cu nesiguranța și insecuritatea locului de muncă și chiar a vieții zilnice.

Intellectualii au fost totdeauna vinovați, intelectualii sunt vinovați; sunt vinovați că gîndesc, sunt vinovați că au tăria de a arăta cu degetul pe cei care înșală și fură, pe cei care mint și induc în eroare cu vorbe și promisiuni deșarte pe cei mulți.

În consecință ei trebuie marginalizați și pedepsiți. Așa s-a întîmplat întotdeauna, așa se întîmplă și în momentul de față.

Acum suntem vinovați că trăim prost și nu mai avem puterea să răbdăm. Acum suntem vinovați că cerem cu tărie guvernanților respectarea propriilor legi (Constituția, Legea Învățământului, Legea Statutului Personalului Didactic).

Suntem vinovați că ne apărăm locurile de

muncă cîștigate prin studii și concursuri de titularizare, suntem vinovați că cerem condiții normale și omeniești în școli pentru desfășurarea procesului de învățămînt.

Vina noastră cea mai mare pentru care astăzi suntem aici, în stradă, e aceea că nu vrem și nu vom accepta să fie privați de dreptul de educație și învățatură nici un copil de la oraș și de la sat peste litera legii.

Cerem Inspectoratului Școlar:

I. Să se respecte circumscripțiile școlare și unitățile de învățămînt înființate pe argumente și documentații temeinice sociale și topogeografice speciale.

II. Să se asigure funcționarea învățămîntului preșcolar în condițiile prevăzute de Constituție și Lege (3- 7 ani).

III. Să se asigure tuturor elevilor dreptul de a-și continua studiile printr-un număr corespunzător de locuri în licee, școli profesionale și complementare.

IV. Să se asigure și garanteze locurile de muncă tuturor titularilor și suplinitorilor calificați pentru învățămînt.

V. Să se asigure salariile în învățămînt la cota inflației și 15% majorare propusă de Guvern.

Nu vom ceda, vom sta pe baricade pînă la soluționarea acestor doleanțe.

Prof. Ștefan CORNEANU
Lic. "Calistrat Hogaș"

SUNTEM DATORI COPIILOR NOȘTRI!

Stimate colege, stimați colegi, sunt astăzi în cadrul acestui miting mesagerul cadrelor didactice din învățămîntul preșcolar.

Ne-am adunat aici, pentru a sensibiliza prin această formă de protest patronatul reprezentat de Inspectoratul Școlar Neamț și autoritățile locale, în ceea ce privește situația acestei ramuri (trepte) a învățămîntului din rîndul căreia se face cea mai drastică reducere de norme.

Dar, pentru a se realiza această reducere trebuie avute în vedere cele trei legi organice care stau la bază în acest domeniu:

- Constituția României
- Legea Învățămîntului
- Statutul personalului didactic (Legea

128/1997).

În art. 18- alin. 1 al Legii Învățămîntului se subliniază următoarele: "învățămîntul preșcolar se organizează pentru copii în vîrstă de 3- 7 ani, în grupe de copii cu program normal, prelungit, săptăminal, structura fiind de grupă mică, mijlocie, mare pregătitoare." Din toate grupele pe care un copil le poate urma a devenit obligatorie conform legii aparute în Monitorul Oficial, doar grupa pregătitoare începînd cu 1 martie 2002.

Să ne întrebăm totuși: "Celorlalți copii le luăm dreptul la educație?"

Ei sînt viitorul de mîine al națiunii române.

Art. 158- alin. 1 al aceleiași legi prevede "în învățămîntul preuniversitar, forma de studiu cuprinde grupe, clase sau ani de studiu. Grupa cuprinde în medie 15 preșcolari, dar nu mai puțin de 10 și nu mai mult de 20.

Conform Statutului personalului didactic în art. 13- alin. 1 se specifică următoarele: "Prin restrîngere de activitate se înțelege situația în care postul de educatoare, învățător, nu se mai încadrează în sistemul de normare privind efectivele de preșcolari sau elevi prevăzute de lege."

Rugăm să se aibă în vedere aceste articole, întrucît educatoarele au efective de copii cu mult mai mari de 20 pe clasă.

Anul trecut în ianuarie au mai fost desființate 300 de norme din învățămîntul preșcolar, anul acesta 263. De ce?

La acest lucru ar trebui să se gîndească autoritățile în drept. Aceste restrîngeri vor afecta în viitor și celelalte trepte de învățămînt.

În Constituția României se precizează că trebuie "asigurat dreptul la educație tuturor copiilor de 3- 7 ani indiferent de sex, religie, naționalitate". De ce să le îngrădăm acest drept? Preșcolarii sînt aduși în aceste unități de învățămînt de către părinți, întrucît aici sînt pregătiți pentru intrarea în clasa I, cunoștințele acumulate pe parcursul a 4 ani de studiu fiind finalizate la intrarea lor în școală.

Părinții sînt și ei nemulțumiți de restrîngerile masive din învățămîntul preșcolar, întrucît li se ia dreptul de a-și aduce copiii de mici pentru a fi educați. În acest interval de timp ei își desfășoară serviciul, neputîndu-și supraveghea și educa.

Pentru a avea în viitor un tînet bine educat, pentru a ne bucura mai tîrziu de ei, datorăm copiilor următoarele:

1. Trei mese calde pe zi;
2. Un pat curat
3. Siguranța și blîndețea părintească;
4. Joaca și bucuriile copilăriei;
5. Asistență medicală permanentă;
6. ACCES LA EDUCAȚIE;
7. Să știe un cîntec, o poezie, o rugăciune;
8. Să învețe o meserie;
9. Să cunoască regulile omeniei și ale conviețuirii pașnice;
10. Să-și cunoască rădăcinile și obiceiurile neamului.

Steluța ALEXANDRU
educatoare la Grădinița "Veronica Filip",
membră a Consiliului Județean al
Sindicatului Învățămînt- Neamț

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

DE LA B.B.C. LA PIATRA NEAMȚ

(Urmare din pag. 1)

mare dirijor al acestui secol, un muzician desăvîrșit, cu o personalitate ieșită din comun, cu o memorie muzicală fabuloasă și, foarte important, și un exemplar pedagog. Amintiri sînt multe, dar una anume mi se pare esențială, cu atît mai mult cu cît a determinat în mare parte deschiderea mea spre România. Eram la cursurile practice unde maestrul Celibidache improviza la pian și făcea treceri rapide de la un tempo la altul iar noi trebuia să dirijăm. Cel mai frecvent însă, cînta niște melodii de sensibile, despre care am dedus că erau românești pentru că maestrul li se abandona cu pasiune și părea cu totul absorbit de ele. Și-atunci am hotărît că trebuie să cunosc poporul care a putut să creeze asemenea muzică și un asemenea

om. Cum ați ajuns tocmai la el? Credeți că e vorba de destin sau a fost doar o chestiune de noroc?

Alan: N-am nici un dubiu că e vorba de destin, un destin pe care l-am provocat și l-am forțat mereu și se pare că am fost recompensat. Știi, îmi vine în minte o poezie a lui Robert Frost al cărei mesaj este că la o răscruce e bine să alegi drumul mai puțin bătut și mai anevoios, pentru că la capătul lui sigur va fi ceva valoros. Ei bine, la capătul drumului meu neumbat și dificil s-a aflat maestrul Sergiu Celibidache.

Se poate spune despre dvs. că ați ales tot timpul calea mai grea sau s-a întîmplat o dată și bine?

Alan: Cred că se poate spune că mi-am făcut un obicei din a o lua mereu de la capăt, a căuta aventura în sensul cel mai profund al cuvîntului și provocarea de orice tip. Uite, de exemplu, după o lungă perioadă de colaborare cu B.B.C-ul, m-am hotărît să părăsesc poziția confortabilă de redactor muzical și dirijor, cu toate avantajele ei și să-mi încep cruciada

personală. Sună frumos, dar și puțin amar, ce spuneți: "cruciadă personală". La ce vă referiți, exact?

Alan: Ar fi tare multe de spus, pentru că, în fond, cred că într-o oarecare măsură, am fost un războinic toată viața. La B.B.C., de exemplu, am ajuns în urma unui telefon. Am întrebat dacă au vreo slujbă, orice fel de slujbă pentru un tînar de 18 ani, am ajuns la ei, am insistat, am insistat și am fost acceptat ca "omul bun la toate". M-am făcut din ce în ce mai util, mi-am terminat studiile și am revenit pe cu totul alte poziții. Dar, repet, am forțat împrejurările să-mi devină favorabile.

Apoi, m-am hotărît să renunț la confort și să reintru în vîltoarea vieții și să devin "ambasadorul" muzicii clasice engleze (cum mai se spune în România) și iată-mă!

Altfel spus, de la B.B.C. la Piatra Neamț. Sunteți un ambasador teoretic sau și unul eficient?

Alan: În esență, eu vin cu toate materialele necesare, de la partituri pînă la CD-uri cu înregistrări și le prezint muzicienilor români și încerc să-i conving

să introducă în repertoriul lor compozitori complet necunoscuți pînă la venirea mea și-atît de valoroși.

Bănuiesc că în numeroasele dvs. "vizite de lucru" în România - București, Cluj, Constanța, Craiova, Iași, Oradea, Tg. Mureș și, acum, Piatra Neamț- v-ați format o părere și-ați putea să ne spuneți care ar fi cei mai buni trei ambasadori ai noștri.

Alan: Enescu, Enescu și Enescu! Fără nici un dubiu! Este atît de mare și atît de puțin cunoscut! Mi se pare o tragedie!

Și ce credeți că se poate face?

Alan: Multe lucruri. Nu Guvernul sau Ministerul Culturii, pentru că instituțiile se mișcă greu, ci artiștii, oamenii ca mine, dispuși să pornească din ușa în ușa și să lupte să promoveze muzica de calitate. E greu, dar nu imposibil. E calea aceea neumbată de care vorbeam.

În încheiere, aș putea să spun că vă trăiți viața sub semnul alegerii drumului anevoios, al forțării limitelor?

Alan: Cu siguranță! Chiar îmi permit să-i sfătuiesc și pe cei tineri să facă același lucru și le garantez că nu vor regreta!

ZI DE SUFERINȚĂ PENTRU DĂSCĂLIMEA NEMȚEANĂ

Nu cu multă vreme în urmă, în această zi, ne bucuram. Ne organizam, pe școli sau grupuri de școli, în adunări festive și petreceri colegiale. Era frumos! După un an de muncă trăiam fiecare bucuria unei împliniri, mai mici sau mai mari. Eram fericiți. Eram felițați pentru munca noastră. Eram fericiți, nu pentru premiile primite, ci pentru recunoașterea noastră, publică a valorii muncii noastre.

Ne reîncărcam bateriile cu noi visuri și speranțe, se cimenta mai puternic încrederea în forța și unitatea noastră. Florile și vinul, cîntecul și jocul deveneau simboluri ale educației și instrucției, nu ale plăcerilor facile.

S-au dus vremurile de odinioară. Acum ne adunăm de ziua învățătorului din ce în ce mai puțin și cu suferințele din ce în ce mai cernite de amărăciune și suferință. Școala nu mai e școală. Legea nu mai e lege, în învățămînt toate cadrele didactice calificate aveau asigurate locurile de muncă prin lege (repartiții sau concurs), astăzi luptăm din răsputeri prin mitinguri, greve și negocieri să nu ne pierdem locurile de muncă, să nu îngrozăm rîndurile șomerilor. Iată de ce "Ziua Învățătorului" din acest an, în aceeași zi a lunii cîreșar, la fel de caldă și însoțită de Dumnezeu, va fi pentru noi o zi mohorâtă și amară.

Prof. Ștefan CORNEANU

0 mamă a copiilor fără mamă

Interviu cu învățătoarea Veronica Scorțanu,
fostă directoare a "Casei de Copii - fete"

Veronica Scorțanu s-a născut la data de 5 aprilie 1940, în comuna Negrești, județul Neamț. A absolvit Liceul Teoretic (actualul liceu "Calistrat Hogaș") din Piatra Neamț și Institutul de Învățători de la Bacău. După absolvirea institutului, a funcționat, ca învățătoare, în satul natal, timp de 8 ani. Din 1976, a profesat la Casa de Copii - fete (Școala nr. 8), unde a fost și directoare, în perioada 1980 - 1990. Începînd cu anul 1990, se va întoarce la catedră, transferîndu-se la Școala Generală nr. 4, unde își va desfășura activitatea, pînă la pensionare. Exemplu de dăruire și dragoste față de copii, învățătoarea Veronica Scorțanu reprezintă modelul dascălului "total", chintesență a calităților morale indispensabile în desfășurarea acestei meserii.

■ Cea mai mare parte a activității dumneavoastră a fost marcată de anii petrecuți, ca învățătoare, apoi ca directoare, la Casa de Copii - fete. Ce anume v-a determinat să vă apropiați de copiii instituționalizați?

-Poate faptul că nu am avut copii m-a făcut să caut o compensație în altă parte. Acea perioadă a însemnat enorm

pentru mine, oferindu-mi șansa de a-mi dăruia toată dragostea unor ființe abandonate. Sensibili și afectuoși, interiorizați și emotivi, copiii aveau mica lor dramă, iar eu eram confidență, prietenă și, uneori, chiar mamă. Mă legasem atît de mult de acei copii, încît

una din expresiile mele preferate era "la noi la Casă", pentru că ne simțeam cu toții ca într-o familie adevărată.

■ Cum îi sprijineai pe acei copii după împlinirea vârstei de 18 ani?

-În primul rînd, le căutam un loc de muncă. Apoi, în cazul în care nu aveau unde locui, îi țineam în internat și după împlinirea celor 18 ani, pînă cînd își găseau o locuință. Astăzi, mulți dintre copiii de atunci sînt învățători, ingineri, medici, juriști, cu toții performanți la locul de muncă.

"Dacă ar fi să o iau de la capăt, aș alege aceeași meserie..."

■ Dragostea de artă reprezintă încă una din trăsăturile ce vă caracterizează. Ați jucat teatru, ați compus muzică, ați pictat. Care este rolul activităților artistice în procesul educațional?

-Arta este cel mai frumos și mai direct mod de comunicare între oameni. Ea formează caractere, sensibilizează fiirile și educă modul de gîndire. E adevărat, mi-a plăcut să joc teatru (brigăzile artistice erau locul ideal pentru această indeletnicire). La "Școala Populară de Artă" din Piatra Neamț, am studiat dirijatul, în cadrul unor cursuri de vară, absolvînd și 3 ani la "Clasa de Pictură". Am dirijat corul Căminului Cultural din Negrești, precum și numeroase formații artistice din cadrul școlilor unde am profesat. Unul din corurile dragi mie a fost corul "Mugurașul", de la Casa de Copii. În domeniul artei plastice, am participat la o expoziție colectivă organizată la galeriile "Alfa", precum și la o expoziție în cadrul Muzeului de Istorie. Lucrările mele au fost expuse și în școli, acolo unde am încercat să le transmit și celor mici dragostea de artă, de frumos.

■ Care ar fi concluzia celor aproape treizeci de ani de activitate?

-Dacă ar fi să o iau de la capăt, aș alege aceeași meserie, căci dragostea mea față de copii a rămas, și ea, aceeași. E o meserie minunată, care îți oferă multe satisfacții, mai ales cînd constăți că cei pe care i-ai ajutat să pomească în viață s-au realizat. Iar noi, învățătorii, am fixat o piatră de temelie la edificiul reprezentat de cariera tuturor foștilor noștri elevi.

**A consemnat
Irina NASTASIU**

LA ANIVERSARĂ

(Urmare din pag. 1)

Recuperării patrimoniului imobiliar, realizat în anii dintre cele două războaie mondiale, prin contribuția bănească a cadrelor didactice cotizante. Este vorba despre clădirile: Casa Învățătorului și Căminul Învățătorilor, ambele din Piatra Neamț, precum și cele două case de odihnă ale învățătorilor, din Techirghiol și din Eforie Nord.

Mulți dintre membrii asociației noastre au răspuns cu solicitudine invitațiilor de a participa la diferite manifestări culturale și științifice organizate de către Inspectoratul Școlar al Județului Neamț, Casa Corpului Didactic, Complexul Muzeal Județean, Asociația "Cultul eroilor" ș.a.

■ Rep.: Cum este marcat acest moment aniversar?

Gh. A.: În ziua de 15 iunie 2002, cu începere de la ora 17.00, la Casa Corpului Didactic, a avut loc o adunare aniversară la care au participat membrii asociației și invitați din școlile din județul Neamț. Cu acest prilej, a fost vernisată o expoziție de documente și fotografii în care sunt surprinse momente din activitatea ce s-a desfășurat în cei 90 de ani, iar președintele a prezentat un istoric al trecerii prin ani a organizației. Tot atunci, au fost acordate diplome de recunoștință membrilor care, de-a lungul anilor, s-au remarcat în mod deosebit.

■ Rep.: Ce gînduri pentru activitatea viitoare vă preocupă acum la cea aniversară?

Gh. A.: În primul rînd, suntem preocupați de întărirea organizației noastre prin primirea de noi membri, mai ales printr-o colaborare mai susținută cu Școala Normală din Piatra Neamț și cu conducerea școlilor din întregul județ. Avem în vedere, în perioada imediat următoare, ca în clădirea Căminului Învățătorilor din Piatra Neamț, redobîndită recent, să amenajăm sediile Asociației Învățătorilor, Consiliului Sindicatelor din Învățămînt, Casei de Ajutor Reciproc a cadrelor didactice, câteva camere de oaspeți și un club pentru personalul didactic din învățămînt.

■ Rep.: Ce ați dori să mai adăugați, avînd în vedere că tot în această lună este și tradiționala Ziua Învățătorului, de fapt ziua tuturor cadrelor didactice?

Gh.A.: Cu ocazia "Zilei Învățătorilor" și cu prilejul sărbătoririi a 90 de ani (1912-2002) de la constituirea "Asociației Învățătorilor" din județul Neamț, ca secție a "Asociației Generale a Învățătorilor din România", consiliul de conducere al acestei asociații urează tuturor cadrelor didactice pensionate și active multă sănătate, fericire, succese și La Mulți Ani!

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

În arhivele nemțene

In urmă cu 76 de ani, mai exact, duminică 24 octombrie 1926 a avut loc la Școala primară de fete nr. 2 (actuala Școala generală nr. 2 din Mărăței - n.n.) din orașul Piatra Neamț o importantă adunare a membrilor "Corpului didactic primar din județul Neamț".

Înainte de "începerea ședințelor s-a oficiat, "la Biserica Sf. Gheorghe", pentru evlavioșii dascăli nemțeni, "un serviciu religios în amintirea membrilor Corpului didactic morți la datorie- fie în războiu (e vorba de războiul de reîntregire a neamului din anii 1916- 1919- n.n.), fie în slujba școalei". Au luat parte "reprezentanții autorităților civile și militare, mulți

membri ai Corpului didactic și un numeros public".

A vorbit "cald dl. I. Radu despre eroismul datoriei și a mulțumit asistenței pentru îndemnul la muncă ce se da tineretului, de dl. L. Merejeru, președintele asociației".

În ședințele care au urmat, "dimineață și după amiază, s-a votat noile statute, cu singura modificare că alegerea Comitetului se face pe trei în loc de unul", așa cum rezultă din cotidianul "Telegraful" din 1 noiembrie 1926.

"S-a ales noul Comitet astfel alcătuit (din cei mai renumiți învățători ai acestor meleaguri din acea vreme- n.n.): L. Merejeru, președinte și delegat (55 voturi), Olga Giorghiu, vicepreședintă (50 voturi), Alex Ionescu, casier și delegat (55 voturi), I. Crețerescu Secretar (54 voturi) și membrii: I. Radu

(52 voturi), gh. Tablan (51 voturi), D. Gheorghită (47 voturi), Grigore Vlad (46 voturi), Popovici Borca (44 voturi). Cenzori au fost aleși C. Avasiloe (51 voturi), D. Trifan (46 voturi) și T. Bărlădeanu (44 voturi); iar supleanți: V. Gabureanu (47 voturi), I. Cocea (45 voturi) și Gh. Idiceanu (44 voturi)".

La alegerea comitetului amintit, au fost "peste 120 membri ai Corpului didactic. Din acei 80 cu drept de vot au fost prezenți 62 și au votat 56".

În continuare se arată că "în ședința de după amiază se aprobă dezideratele congresului învățătoresc din Cernăuți privitoare la salarizare, la recrutarea organelor de control și la Casa de economie, credit și ajutor a Corpului didactic".

Se dau 2 telegrame Miniștrilor de Instrucție și de Finanțe, cerîndu-li-se ca, la încadrarea membrilor corpului

didactic, să se ia ca bază leafa din 1919, sporită, conform tabloului prezentat de Comitetul federației Asociațiilor Învățătoresci din România.

Se ridică cotizația lunară a membrilor Asociației la 10 lei".

Se însărcinează comitetul asociației să intervină locurilor de drept pentru a se lua măsuri să se termine localurile școlare în construcție și să se dea școalelor sume suficiente pentru întreținerea lor.

Comitetul a luat măsuri pentru intensificarea activității cercurilor învățătoresci".

Așadar o vie activitate a slujitorilor școlilor primare din această parte a țării.

Prof. Gh. RADU
Director al Direcției Județene
Neamț a Arhivelor Naționale

ION PETROVICI - PEDAGOGUL

Revista "Apostolul" se implică în omagierea, la 120 de ani de la naștere, a lui Ion Petrovici (14 iunie 1882, Tecuci- 17 februarie 1972, București).

Remarcabilă-i vocație proideică s-a concretizat atît în admirabilă-i activitate ca profesor de filosofie la universitățile din Iași (1906- 1940) și din București (1940- 1944), ca ministru al învățămîntului (17.08.1926- 4.06.1927, 28.12.1937- 10.02.1938, 4.12.1941- 23.08.1944), ca membru titular al Academiei Române (din 1934), ca director general al teatrelor din România, ca președinte al Societății Române de Radiodifuziune, ca delegat la întruniri internaționale, cît și în creația-i filosofică, literară, oratorică.

Vedem în Ion Petrovici nu numai un discipol creator și un vrednic urmaș la catedră al lui Titu Maiorescu, ci și un continuator al lui Spiru Haret, în grija față de destinul învățămîntului românesc în condițiile fauririi României întregite sau în cele dramatice ale influenței hitleriste.

Principalele realizări ca ministru au fost: înființarea la Chișinău a Facultății de Teologie (unde a introdus și cursuri de literatură și filosofie); crearea la Cluj a Institutului pentru învățămîntul matematic; introducerea cursurilor de logică matematică la facultățile de filosofie; a creat la București, Cluj și Iași cite o Școală Normală Superioară, pentru formarea cadrelor didactice de la licee; elaborarea Legii pentru învățămîntul secundar și superior, publicată în Monitorul Oficial din 15.V.1928; personalizarea catedrelor de filosofie

în licee (pînă atunci orele de filosofie aparțineau catedrelor înrudite); creșterea ponderei filosofiei în licee, ca armătură a aprofundării celorlalte discipline școlare (azi se experimentează introducerea filosofiei în școala primară); crearea la Universitatea "Regele Ferdinand I" din Cluj a unei catedre de filosofia culturii, oferită marelui Lucian Blaga; a vegheat să intre în învățămîntul universitar oameni de certă valoare științifică.

Cu toate că nu a publicat lucrări specifice de pedagogie, putem vorbi de o concepție pedagogică originală pe baza celor ce le desprindem din aproape toate lucrările lui. Astfel, în volumul "Titu Maiorescu (1840-1917)", publicat în 1940, dă pedagogiei o definiție angajantă, perenă: "Pedagogia este iscusința și arta de a învăța pe alții". "Iscusința" presupune metodă, atît didactic, la care se ajunge prin efort sub semnul matricii stilistice românești. Valoarea și importanța metodei le-a relevat și în lucrarea "Introducere în metafizică" (1924): "Fără metodă bună nu se poate ajunge la țel în nici o ramură științifică".

În toate să troneze rațiunea, "partea cea mai înaltă și mai nobilă a spiritului nostru". Antiraționalismul vremii sale (care s-a accentuat în vremea noastră) l-a considerat "bolșevism filosofic", de care am avut parte în perioada totalitarismului comunist.

Ion Petrovici a propagat și a susținut pedagogia modelelor. A făcut-o prin evocarea profesorilor săi de la liceu (A. Urechiă, Dan C. Georgian), de la Universitate (Maiorescu, Iorga, Rădulescu- Motru) și a foștilor săi studenți deveniți iluștri universitari (Petre Andrei și Mihai Ralea). A spus-o clar: "regulile de conduită morală nu se pot impune

decît numai pe o singură cale: exemplul". În volumul "De-a lungul unei vieți" (1966), capitolul "Pedagogia mamei" constituie un superior îndreptar pentru educația în familie.

Transcriem cîteva gînduri pedagogice de lungă bătaie, exprimate în conferința "Menirea Universităților", ținută la Institutul Social Român, în 13.III.1928, inclusă în volumul "Valoarea Omului", reeditat la Iași în 1998.

Consideră că "Universitatea trebuie să fie focar de creație științifică și de însușire a metodei și spiritului științific (101)(...) plus celelalte două meniri: pregătirea profesională și difuzarea culturii către popor" (102).

Deosebit de actuală este cerința: "Omul trebuie să știe că este obligat să muncească și tocmai această obligativitate, care stimulează forțele creatoare, și-o dă admirabil învățămîntul" (89).

De asemenea, actuale sunt constatările lui Ion Petrovici conform cărora a ne păstra identitatea națională în vremea în care "fiecare popor se amestecă mult mai mult în treaba celorlalte și cu cît ești mai mic, ești mai controlat, mai supravegheat" (85) (...) "este necesar să-i facem să vadă că suntem și noi un popor de cultură" (87). Ne putem dovedi drepturile naționale cu partea noastră "de creație culturală în tezaurul tuturor popoarelor" (86). În concepția petroviciană, cultura promovează democrația. Prin cultură autentică individul se integrează în naționalitate, aceasta în umanitate, care numai prin cultură devine unitară.

Or, cultura se face în școală și prin școală. Așadar...

Prof. Traian CICOARE

ÎN FAȚA TĂVĂLUGULUI MĂSURILOR CONVENȚIONALE

În sinul învățămîntului civilizat din epoca noastră, negreșit, sunt oameni, pe care propriile reflecții i-au condus să critice anumite stări de fapte și să gîndescă că unele aspecte, hotărîri pripite, nu sunt conforme cu rațiunea sănătoasă și nu vor aduce "beneficii", servicii, învățămîntului. (...)

Nesiguranța hotărîrilor, oscilația de la zi la zi "a fi sau a nu fi" este o boală grea a epocii noastre. Nimeni nu are curajul să-și desfășoare drapelul său, să-și ia asupra-și răspunderea a ceea ce crede că este adevărat, să-și puie în armonie faptele cu propriile convingeri și cu trebuințele actuale. Se crede lucru înțelept și dibaci a ne conforma obiceiurilor, a ne menține în aparențe, chiar atunci cînd în forul nostru interior nu punem cu desăvîrșire nici un preț pe toate aceste lucruri. (...)

Lipsa aceasta de curaj, de sinceritate, de adevăr, este ceea ce prelungește existența falsă și îndepărtează tot mai mult triumful adevărului. Trebuie să spunem pe sleau tot ceea ce gîndim, să avem respect față de noi, față de adevăr. Nu așa procedează oamenii "diplomați" care țin ascunse fătărniciile și minciuna și se fac că nu văd și nu aud.

Ordinul M.E.C. (art. 1-5) nr. 3469/8.04.2002 referitor la modificarea și completarea Metodologiei privind încadrarea personalului didactic din învățămîntul preuniversitar în anul 2002- 2003 anulează posibilitatea

cadrelor didactice de a desfășura activitatea didactică pînă la 65 de ani și, respectiv 60 în pofida gradului didactic ce-l au respectivele persoane și a lipsei, la sate, a dascălilor calificați, cu studii superioare.

Dascălul, cu atîția ani serviți catedrei, asemănător cu Faust a lui Goethe, mereu în căutarea adevărului, și a fericirii, niciodată atît de jignit și umilit, n-a fost atît de departe, ca astăzi de a zice momentului de față: "O, rămii, rămii, ești atît de frumoși!" ci din contra "pleacă, ai stat destul!"

Mergeți din școală în școală și întrebați: "domnește pe aici mulțumirea ca urmare a Ordinului M.E.C.7 Sunteți dvs. liniștiți și mulțumiți că sunteți forțați să vă pensionați?"

Pretutîndeni vi se va răspunde că Ordinul M.E.C. s-a dat pripit, din grabă, cu graba de a rezolva încadrarea absolvenților de la fără frecvență cu durata studiilor din zilele de sîmbătă și duminică, pregătiți în viteză și fără șansa de a asigura o pregătire mai bună sau egală cu a celor calificați și care, în ciuda virstei, ar aduce servicii benefice învățămîntului.

O senzație plăcută simt cei care așteaptă efectul Ordinului.

Ne prefacem că am crede tot ceea ce spun unii care se pricepe la toate. Cel în funcție înalt are dreptul de a zimbi și a zdrobi, cel subordonat, somat nu poate decît să înghită în sec, să tacă, să stea cu fruntea plecată. O veșnică problemă, o veșnică divergență.

Se minte atunci cînd se vorbește despre asigurarea de cadre calificate, competente, în mediul rural. "Eroul" are, cel mult, o clipă de satisfacție profesională la insatisfacția generală.

Mulți vor să dobindească rangul într-un mod mai puțin bădător la ochi sacrificînd pe "iepure" ca fiind cel mai nimerit.

Se ploconesc pînă la pămînt, acceptă să stea și în genunchi numai și numai să fie "în misie". Păcat!

Măsurile convenționale vor aduce deziluzii.

Prof. Valeriu SANDOVICI

MANUALELE ALTERNATIVE - LIBERTATEA DE A ALEGE

Timp de 50 de ani, am fost obișnuiți să predăm cu toții după un singur manual, cel aprobat de Ministerul Educației și Învățămîntului. Unicitatea era o proiecție a vocii dictatoriale care impunea tuturor o doctrină garantînd egalitate: o egalitate în formă, deoarece personalitatea, inteligența indivizilor nu sunt egale. Faptul că existau manuale unice nu reprezenta avantajul ca toți elevii și profesorii să beneficieze de informație. Profesorul nu avea libertatea de a alege între mai multe moduri de prezentare a aceluiași conținut.

Apariția manualelor alternative nu a avut menirea să creeze confuzie în mintea profesorilor și să îi zăpăcească

pe elevii- așa cum se mai aud voci. Manualele alternative stimulează competența, profesionalismul și creativitatea dascălului de la catedră. În calitate de profesori de limba și literatura română avem avantajul că putem alege formula care convine cel mai mult propriei noastre personalități, care se potrivește cel mai mult clasei la care predăm.

Înainte de fiecare ore de curs compar formulele didactice propuse de manualele alternative; nu există nici o constrîngere, ci doar libertatea de a decide. Prin opțiunea pe care o fac, pot evalua activ conținutul științific, profunzimea tratării subiectelor, creativitatea metodei. Lecțiile nu le mai privesc ca un inventar de cunoștințe obligatorii, ci ca o sursă de idei și sugestii ce pot fi îmbogățite prin

dialogul dintre profesor și elev.

Scopul orelor de limba română este de a crea competența lingvistică și comunicativă în cadrul societății. În acest caz clasa trebuie considerată o comunitate de lectură, de interpretare, de reflecție, de acțiune asemenea societății în care se vor integra actualii elevi, stimulînd dialogul și atitudinile pozitive față de ceilalți.

Cu ajutorul nostru, al profesorilor de limba și literatură, dorim un învățămînt pragmatic, orientat spre formarea deprinderilor de acțiune în cadrul societății.

Prof. Valerian PERCĂ
Școala nr. 8- Roman

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Un artist de talie internațională la Piatra Neamț

Theodore Coresi, prim-solist al Operei Naționale din Viena, va susține un curs de măiestrie, la Piatra Neamț

În perioada 22 - 30 iunie, se va desfășura a XXXI-a ediție a "Vacanțelor muzicale", manifestare intrată, deja, în tradiția orașului nostru. Între artiștii de seamă prezenți, anul acesta, la Piatra Neamț se numără și Theodore Coresi, prim-solist al Operei Naționale din Viena. Născut în anul 1954, la Dachia (comuna Girov), Theodore Coresi a absolvit liceul

în Bicaz, urmînd, ulterior, cursurile "Școlii Populare de Artă" din Piatra Neamț, secția canto. Vă invităm, în cele ce urmează, să faceți cunoștință cu acest artist de talie internațională, pornit de pe meleaguri nemțene.

Theodore Coresi a absolvit Conservatorul "Ciprian Porumbescu" din București, Facultatea de Instrumente, secția canto. Din 1986 urmează studii de perfecționare la Viena, cu prof. Hubert Deutsch, și la Roma, cu maeștrii Boris Christoff, Luigi Infantino și Giuseppe Taddei.

Este laureat al unor prestigioase concursuri internaționale, între care Concursul Internațional de la Geneva, Concursul Internațional de la Budapesta, Opera Festival (Bulgaria), Concursul Internațional "G.B. Viotti" (Italia), Concursul

Internațional Maria Calas (Barcelona) etc. Încă din primul an de studenție, a abordat numeroase roluri de operă pe scena studioului de operă al Conservatorului din București și pe

"Vacanțe muzicale"

scenele multor filarmonici din țară (București, Brașov, Tîrgu Mureș, Cluj, Bacău, Craiova, Botoșani, Constanța etc.).

Din 1982 a fost angajat ca solist al Teatrului Muzical din Brașov, iar în 1983 devine solist al Operei Române din București.

Din 1986 își începe cariera internațională, cîntînd pe numeroase scene de operă din Europa, Asia și America un repertoriu extrem de divers,

trecînd prin clasic și romantic, pînă la modern.

Între rolurile interpretate se numără Figaro (Nunta lui Figaro, de Mozart), Don Basilio (Bărbierul din Sevilla, de Rossini), Commendatore (Don Giovanni, de Mozart) etc. Un punct culminant în cariera sa l-a reprezentat debutul la Teatro Massimo Palermo, în rolul "Commendatore" din Don Giovanni, fiind clasat, de către criticii sicilieni, cu "... un etaj deasupra celorlalți...".

A participat la importante festivaluri de operă, cum ar fi: Las Palmas de Gran Canaria, Santa Cruz de Tenerife, Oveido, Malaga, Wexford, Pamplona, în roluri ca Geronte (Manon Lescaut), Ramfis (Aida), Timur (Turandot), Ferrando (Trubadurul), alături de artiști de renume ca Scotto, Chiara, Dimitrova, Cortez, Manuquerra, Herlea, Sardinero, Pertusi etc.

A susținut numeroase recitaluri de lied cu pian și concerte de operă cu orchestră, în Viena, Paris, Roma, Barcelona, Wexford, Malta, București,

Tokyo, Seoul, Hiroshima, Osaka, Kyoto, Nagoya etc. În prezent, conduce studioul de canto "Opernsänger" din Viena.

Theodore Coresi este președinte al Societății internaționale de schimb cultural "PRO ARTE", membru al Societății de Muzică și Teatru din Viena, precum și membru permanent în juriu, la concursuri internaționale de canto, organizate în România și Italia. Este profesor invitat al Conservatorului de Stat "Vioncenzo Bellini" din Palermo, susținînd, în momentul de față, numeroase cursuri de măiestrie la Roma, Viena, Praga și Bergen.

În cadrul "Vacanțelor muzicale" de la Piatra Neamț, Theodore Coresi va susține, pentru studenții ai claselor de canto din Piatra Neamț, București, Iași și Cluj, un curs de măiestrie, iar duminică, 30 iunie, va susține, la Teatrul Tineretului, un concert extraordinar, alături de soprana Catharina Coresi - Lal.

Irina NASTASIU

Luna iunie în învățământul nemțean

Z iua Copilului a fost marcată printr-o serie de manifestări specifice acestui eveniment. Elevii de la Palatul Copiilor au participat la diferite competiții, întreceri de biciclete, role, desene pe asfalt, demonstrații de carturi și aeromodels, concursuri artistice.

■ Luni, 3 iunie, a avut loc, la sala de ședințe a Consiliului Local, festivitatea de premiere a celor 6 copii prezenți la faza finală a concursului național "Floare de colț", organizat sub egida "Casa de Copii nu e acasă". Județul nostru a obținut două premii și o mențiune: Nicoleta Zamfiruș, premiul III la secțiunea "Teatru" (interpretare), Cătălin Beșică, premiul III la secțiunea "Artizanat" (covoare persane) și Diana Alina Cafes, mențiune (geografie), toți trei de la Centrul de Plasament "Elena Doamna". Premianții vor primi câte 100 de euro lunar, timp de un an de zile.

■ Începutul lunii a fost marcat și de prezența, la Piatra Neamț, a reputatului dirijor și muzicolog englez, Alan Tongue, invitat la Colocvurile Colegiale desfășurate, la sfârșitul lunii mai, la Teatrul Tineretului. Fost student al lui Sergiu Celibidache, Alan Tongue a vorbit studenților nemțeni despre personalitatea marelui dirijor român, invitându-i pe cei prezenți să audieze unele fragmente muzicale din creația celor mai cunoscuți compozitori englezi.

■ Ziua Mondială a Mediului (5 iunie) a fost marcată printr-o serie de inițiative privind refacerea faunei

acvatice din Bazinul Bicăzului. Elevii școlilor din comunele Tașca, Bicăzul Ardelean, Bicăz Chei și Dâmuc au demarat o acțiune de curățare a apelor, adunând deșeurile de pe malurile tuturor râurilor și piriurilor din zonă.

■ Consiliul Local al Tinerilor și-a început activitatea. Cei 25 de consilieri aleși, prin vot democratic, în cele 10 licee nemțene, își vor desemna, curînd, un primar și un viceprimar care să îi reprezinte în ședințele adulților.

fost recompensat cu 76 de premii și mențiuni, iar elevul Cătălin Ciobanu de la Colegiul Național "Petru Rareș" a fost selecționat pentru Olimpiada Internațională de Fizică.

■ Duminică, 15 iunie, a avut loc, la Văratec, cea de-a XXV-a ediție a manifestării "Pădurea de Argint". Evenimentul, organizat de Centrul pentru Cultură și Arte "Carmen Saeculare", a găzduit și un moment artistic susținut de elevii din comuna Agapia care au recitat poeme din creația

■ Cadrele didactice nemțene nu vor mai intra în grevă. Ministrul Educației și Cercetării, Ecaterina Andronescu, a acceptat ca nici un cadru didactic titular să nu fie disponibilizat. Decizia se va aplica și în cazul cadrelor didactice din învățământul preuniversitar care au efective de copii de grupă mică, mijlocie și pregătitoare.

■ Elevi nemțeni care au obținut premii și mențiuni la etapa națională a olimpiadelor școlare vor primi câte 20 de milioane de lei, în cadrul unei festivități organizată cu ocazia Zilelor Orașului. În acest an, județul Neamț a

celor doi mari îndrăgostiți: Mihai Eminescu și Veronica Micle.

■ La faza națională a concursului de creație literară "Tineri Condeie", vor participa 12 elevi nemțeni. La gimnaziu, secțiunea poezie, s-au calificat elevele Olga Caia (Șc. nr. 5, Tîrgu Neamț), Silvana Cosma și Oana Mătase (Șc. nr. 2, Piatra Neamț), iar la proză, elevele Diana Vasile (Șc. nr. 2) și Silvia State (Șc. nr. 5, Tîrgu Neamț). La învățământul liceal au fost selectate, pentru faza națională, lucrările elevelor Georgiana Brînzei, Ramona Ciubotă și Alina Cozma (Liceul "Calistrat Hogaș") și Anca Popă, Raluca Nantu, Eliza Simion și Alexandra Iftode - Zamfir (Colegiul Roman-Vodă).

■ În perioada 22 - 30 iunie, orașul nostru va găzdui a XXXI-a ediție a "Vacanțelor muzicale". În cadrul manifestărilor, elevii "Școlii Populare de Artă" vor susține un recital vocal-instrumental, în timp ce studenții Ansamblului de Muzică Tradițională de la "Colegiul Universitar de Muzică" vor susține, la rîndul lor, un concert. De asemenea, studenții ai claselor de canto din Piatra Neamț, București, Iași și Cluj vor participa la cursurile de măiestrie susținute de Theodore Coresi, prim-solist al Operei Naționale din Viena.

Irina NASTASIU

SENSUL ȘI MISIUNEA ȘCOLII DE ASTĂZI

MOTO: "Învățătura bună, a sufletului sănătate, că duhul îl-l deșteaptă".

(Iordache Golescu)

Ș școala secolului al XXI-lea... ce rol, ce greutate, ce perspective mai are ea? Într-un răstimp în care mass-media, internetul, microcosmosul grupului social furnizează de zeci de ori mai multă informație adolescentului decît manualele, cînd pozitivismul vremurilor, recesiunea economică mondială și superspecializarea au transformat cultura generală într-un concept oarecum vid, iar cartea într-un obiect de lux, cînd nu doar copiii din regiuni izolate învață după televizor, iar deținuții devin avocați la "fără frecvență", care mai e sensul școlii? A devenit școala o "formalitate necesară", un articol de curriculum vitae? E școala un așezămînt pe cale de dispariție?

Sensul școlii e sufletul ei: profesorul. "Învățătura predă o singură lecție-îndoială", spune Oscar Wilde. Îndoiala, ca o temelie antologică și gnoseologică. Învățătorul, însă, educatorul, profesorul înseamnă primul pas spre redobîndirea certitudinilor. Ei pot fi, eventual, depășiți sub aspectul informativ (și uneori ei înșiși o recunosc cu umor), de către elevii lor. Dar sub aspect formativ, complementar, suplimentar sau chiar substituant familiei, nimic nu va egala vreodată dascălul.

Să ne înțelegem bine: profesorul, învățătorul, nu e un supraveghetor al clasei, un corector de teme și teze, o mașină de pus note. Profesorul este un model uman, o primă instanță comparativă a vieții. Nici unul dintre noi nu poate spune că n-a avut ca model măcar un profesor: cum vorbea, cum scria, cum gîndea, ce aprecia, cum se îmbrăca el sau ea...; acea persoană specială, pe care o evocăm cu plăcere oricînd, ne-a rămas nu doar în amintire, ci și în suflet, în cuget, în caracter.

Mai poate astăzi profesorul să fie la înălțimea acestei misiuni sociale? Și nu vorbim despre capacitatea sa psihologică și profesională intrinsecă, știind că învățămîntul e o vocație nu întîmplător denumită apostolat. Vorbim despre percepția socială a muncii sale. Recîștigarea deplină a autorității sale morale trebuie să pornească de la recîștigarea autorității sale sociale.

Considerați o categorie socială nedirect productivă, pe de o parte, cu un nivel de conștiință socială și umană care, pe de altă parte, se presupune că-i face mai înțelegători cu lipsurile care societatea în întregul ei, profesorii se văd confrunțați cu o marginalizare și o relativă desconsiderare, cu care adeseori simt că e sub demnitatea lor să polemizeze.

Iată de ce, în aceste vremuri de căutări și de prea lungă tranziție, pledăm pentru ca școala să-și clarifice intențiile și să-și asume misiunea de primă autoritate educațională. Să acționeze imperios, cu competență și precizie, pentru luminarea minților tinere, și nu numai, pentru împlinirea idealurilor pe care i le atribuie societatea românească.

Redacția

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

D espre recenta carte a lui Cristian Livescu ("Ascuns într-o lojă. O istorie pe alocuri sentimentală, a Teatrului Tineretului din Piatra Neamț. Detectorul de nuanțe. Scapin, Woyzeck, Zhao, Editura Nona/ Editura Crigarux, Piatra Neamț, 2002) se poate scrie și chiar s-a și scris, fie și numai citind titlurile capitolelor și ale subcapitolelor. Dar, procedînd așa, cronicarul de carte riscă să nu surprindă adevăratele calități ale cărții, ca și neîmplinirile ei. Este adevărat că, la prima vedere, lectura unui volum format A4, de peste 350 pagini produce o anumită stare de inhibare, mai ales pentru cei care au fost spectatori întîmplători ai T.T. de-a lungul celor "patru decenii de teatru profesionist la Piatra Neamț". (p. 21).

Ca unul care, ca și autorul acestei cărți, am vizionat marea majoritate a

ASCUNS ÎNTR-O LOJĂ

spectacolelor T.T. și am participat la aproape toate manifestările teatrale, de-a lungul anilor, am citit cartea lui Cristian Livescu și cu detașarea celui care a citit cronicile sale la timpul cînd au fost publicate, dar și cu o anumită stare afectiv-nostalgică.

Lectorul detașat, însă, nu poate să nu constate cîteva dintre intențiile autorului acestei cărți care, cu puțină cochetărie, nu se erijează în postura de critic teatral ("nu m-am considerat neapărat un exeget teatral sau de "specialitate", ci pur și simplu un spectator dispus să scrie despre ce vede" - p. 191) și se consideră un critic literar în primul rînd.

Deși în carte descoperim multe afirmații ce pot fi atestate documentar, referitoare la cei patruzeci de ani de existență a T.T., aceasta nu poate fi

considerată o istorie în înțelesul științific al cuvîntului și cred că nici autorul nu a intenționat așa ceva.

Cristian Livescu cred că a reușit ceea ce și-a propus: să prezinte "povestea" adevărată a T.T.-ului care, în timp l-a fascinat cum a fascinat generații de actori, de regizori, de oameni de teatru și, nu în ultimul rînd, de spectatori. Cartea poate fi considerată și ca un roman în care autorul folosește o gamă multiplă de modalități de expunere, de la cele tradiționale (narațiunea, descrierea, dialogul) la cele moderne și post moderne. Cele mai reușite pagini sunt cele care conțin interviuri (nu puține cu personalități de seamă din viața teatrului românesc și nu numai) și portrete, fie că este despre regizori (Andrei Șerban, Gabriel Negry,

Alexandru Tocilescu, Alexandru Dabija) sau de actori (Mitică Popescu, Valentin Uritescu, Ion Muscă, acestuia din urmă alcătuiindu-i un zguduitor portret tragic - p. 330). Fiecare spectacol de teatru, comentat în carte cu instrumentele criticului literar (prezentarea subiectului, comentarea și punerea acestuia în relație cu alte texte din literatura dramatică românească sau străină, inserarea unor aprecieri ale marilor critici literari ș.a.), dar și cu cele ale criticului dramatic, este abordat în manieră diferită: comentariu de text (v. p. 194, relația I. D. Sirbu-Durrenmatt și Max Frisch), declarații ale realizatorilor (actori, regizori, scenariști ș.a.), cronicile spectacolelor, publicate de-a lungul anilor în ziarul local ("Ceahlău") dar și în alte publicații culturale din țară ("Teatrul", "Cronica", "Ateneu",

"Convorbiri literare", "Contemporanul", "România literară", "Tribuna" ș.a.) și această ordine se schimbă permanent adăugîndu-i-se de fiecare dată fragmente din propriul jurnal, fragmente din cronicile altor oameni de teatru (p. 159 și p. 171 ș.a. în care Cristian Livescu folosește, pentru susținerea părerii proprii, opiniile lui George Banu), fișe de producție ale regizorilor (v. p. 166-168) sau ale actorilor, citate din confesiunile unor regizori (Alison Sinclair, p. 250) sau ale altor oameni de teatru (p. 251), bilanșurile anuale ale reușitelor teatrului românesc etc. și de fiecare dată ține să precizeze că în cadrul fiecărei stagiuni "actorii din Piatra Neamț au produs cel puțin un eveniment viu comentat, dacă nu chiar două, în rîndul oamenilor de teatru..." (p. 208).

Constantin TOMȘA
(Urmare în numărul viitor)

DIMENSIUNEA FANTASTICĂ A POVEȘTIRILOR ȘI NUVELELOR LUI CARAGIALE

(Urmare din numărul 38)

In cadrul banal apare semnalul de avertizare. Încălul călător "chiar a gândit: cită singurătate de dimineață pe un drum așa de căutat întotdeauna" și înțelegem atunci de ce scriitorul ne precizează că e "a doua zi de Sfinții Gheorghe", sau dincolo "e o seară aspră de toamnă", pentru că, în folclorul zădărnici, ceea ce se numește cu un termen consacrat "zi mare" sau ziua cea de excepție poate fi propice unei întâmplări extraordinare.

Eroul a fost prins, toate elementele l-au încercuit și se produce înălțarea lui în fantastic. Instrumentul acestei înălțări diferă în cele două povestiri. În *La conac* este un om banal, fără semne deosebite în afară de o particularitate a ochilor: "călătorul după chip și port e un negustor, vreu orzar ori cinezar, de cari umbra prin seară după daraveri; un roșcodan grăslu, cu fața vioaie; cîm și pistri; dar om plăcut la înfățișare și tovarăș glume; numai atîta că e sașiu, și cînd se uită drept în ochii tînrului îi face așa, ca o amețală, cu un fel de durere la apropierea sprincenelor". Nimic mai banal, am spune la fiziologul Caragiale, numai că tovarășul de drum mai are o particularitate, aceea de a dispărea din fața crucii ori a bisericii.

Dimpotrivă Marghiolă apare de la început ca un personaj de excepție. E însoțită de legendă "unii o bănuiesc că o fi găsit vreo comoară... alții că umbra cu farmece". Fantasticul e motivarea pe care o atribuie omul de rînd posibilității acestei femei de a-și depăși condiția. Eroinei i se creează un apanaj aparte: uneori ochii "îi sticleau grozav de ciudat", camera ei n-are icoane, are un animal misterios și e, în plus, stăpîna unui han. Nimic nu lipsește din atmosfera care dă posibilitatea aventurii. Doza de elemente pentru miracol e împlinită în ambele povestiri. Călătorul a făcut un drum lung, trebuie să ajungă neapărat la datorie (logodna, plata arendei) care constituie o obligație destul de neplăcută: la han a băut vin din belșug și a mîncat bine, iar drumul i se întretaie cu pașii unei femei. Aici survine aventura. Stabilirea în acest caz, în zona de miracol și temporară, fără consecințe și fără posibilitatea refacerii evenimentului. Universul e cel banal, de aceea importantă e atmosfera. Aceasta atmosferă o regăsim în *Calul dracului*. Caracterizată drept "una dintre povestirile perfecte scrise în limba

română, o lume de simboluri adică într-un cadru de natură amintind pe acela al feilor lui Shakespeare", de către Tudor Vianu *Calul dracului* diferă esențial de celelalte povestiri considerate fantastice.

Dacă dincolo (*La conac*, *La hanul lui Mânjoala*) fantasticul era un pretext

pentru o necesitate etică, pentru o psihologie sau pentru sancționarea unui comportament reprobabil, aici avem o formă purificată de toate aceste considerente. E un poem fantastic caragialian prin uluitoarea poezie a

"cadrelor nocturn" "poate cea mai importantă inspirație naturală, prin imensitatea plină de farmec a cadrelor nocturn", prin coborîrea în spațiul real al personajului supranatural, prin faptul că răstoarnă condițiile de gen, dinamitind cu uluitoare abilitate ce construieste meticolos. Există aici, cadrul tradițional, locul propice întîmplării fantastice, drumul, locul de peregrinare și întîlniri neașteptate "la marginea unui drum umblat, o fîntînă", fîntîna accentuind o dată în plus posibilitatea miracolului. Aventura are loc după o zi "fîntînă tîrî de vale", tîrî, ca și hanul avînd la Caragiale rol de catalizator al misterului. Timpul, fixat cu minuție "se ridicase luna cam de două sulii" și specific atmosferei. Că eroina e una de excepție o știm din stadiul inițial "o babă ghemuită pe niște zdrențe", cu un veritabil ritual al cerșitului, cu formule stereotipe, respectate de toți și care întîlniri starea ciudată. Drumetului care se iesește după apariția lunii pare o figură banală, un băietan ostentiv de călătorie. Dialogul, de o formidabilă vizualitate, e o banală conversație între gazdă și, oaspete care stabilește premisele raportului care va domni. Baba începe un basm și ce ar fi mai propice ritualului fantastic decît un basm istorisit de un asemenea personaj, în condițiile date. Dar scriitorul intervine prin întrebările lui Prichindul, ceea ce perforează permanent povestirea. Călătorul

adoarme și baba îi descoperă apartenența. Odată acceptată condiția musafirului, cu un calm al căruia motiv ni se va releva ulterior, baba propune o plimbare și începe aventura. Afîm acum că eroina noastră nu e ceea ce pare "fiindcă baba asta era o fată de-mpărțat mare, care, de mitică se dedese la știința farmecelor și la meșteșugul vrăjitoriei, și pentru păcatele ei, fusese blestemată să se preschimbă în hodoroagă cerșetoare și să nu-și mai ia înfățișarea ei de mai-nainte, decît atunci cînd o putea păcăli pe dracul, ba încă, și atunci numai pe vremea nopții" (decî cînd dracul are deplîntătoare forțelor).

Se dezlănțuie acum zborul fantastic, fuga peste tîrmuri minunate, iar cînd se apropie ziua "zbura cum zboară calul dracului, peste moșoroaie, gropi, mărâcini, bușteni-că bietul Prichindul vedea jînd pe cer trei luni în loc de una". Reîntoarcerea zilei e revenirea la condiția inițială. Aici se dezvăluie poziția scriitorului, în această aparentă neglijență a sa. Se cuvenea, conform blestemului, ca baba să fie dezlegată de vraja. Într-o lume a miracolelor, unde totul se înfăptuiește riguros, cu o solemnă legitate, Caragiale se face că uită partea esențială, căci baba rămîne morfolind o bucăică de covrig, cum o găsim. Este tehnica scriitorului de a dezminți fantasticul, de a nega sub ochii noștri care am participat la aventura, tocmai

partea care îi dăduse greutate, stabilind-o în coordonatele genului.

Regăsim dracul ca erou într-o povestire ce folosește un motiv balcanic ca pretext pentru fantastic, anume în *Kir Janulea*. Un început tradițional folcloric ne situează în iad, unde Dardarot, analizînd situația clienților săi la cele veșnice, hotărăște a trimite pe Aghiuză să studieze problema femeilor. Drăcușorul nostru are experiență, ucenicia și-a făcut-o la o babă, pe care o slugărise trei ani, încercînd să îndrepte un fir de păr creț. Schimbîndu-și condiția el și va pierde și puterile miraculoase spre deosebire de alți semeni de ai săi cum e Chirică din *Stan Păitulu* al lui Creangă. Urmorul schimbării constă în aceea că drăcușorul va fi pus în condiții necorespunzătoare stărilor sale, motiv în plus pentru a dovedi lipsa de considerație a scriitorului pentru instrumentele fantasticii. Stabilît în București, loc al tuturor posibilităților, Aghiuză lansează, cu o fabulos caragialiană descendență, se căsătorește cu Acrivița lui Hagi Cănuță, realizînd că femeia e pricină tuturor relelor. Personajul se vîdește a fi un fals element de fantastic, pretext pentru a îmbrăca cu haina neașteptatului un univers banal, un colț al cetății caragialiene.

Prof. Viorica ZAIȚ
Șc. nr. 26 Piatra Neamț

I.L. CARAGIALE ÎN INSPECȚIE CU IAPA POPII

Acest amănunt din activitatea lui Caragiale ca revizor școlar în județul Neamț este necunoscut. L-am găsit consemnat pe una dintre "fișicule" lui G.T. Kirileanu, însă fără a da amănunte. De asemenea, așa cum îmi povestea una dintre fetele elevale ale institutoarei Zulnia Ișăscu, prietenă apropiată a marelui dramaturg, aceasta le-a relatat multe dintre întîmplările revizorului școlar, printre care și aceea cu "Iapa popii".

Mergînd pe urmele acestei informații atît de prețioase, m-am lovit de numeroase improvizații, rezultat al imaginației oamenilor, întîmplare intrată în legendă, însă puțini își mai aduceau aminte. Răsfoind prin hîrzoagele rămase de la G.T. Kirileanu am găsit, în cele din urmă cîteva rînduri în care era scris: "Caragiale în vizită la Octavian Goga, închinat la Sighișoara. În primăvara anului 1911, i-a vorbit despre prostia omenească și întîmplarea "cu Iapa popii din Piatra Neamț, în inspecție școlară".

La Biblioteca Academiei Române am găsit informații aproape complete în revistele "Țara noastră" și "Tribuna", la care s-au adăugat mărturiile în termeni deosebiți, scrise de O.C. Tăzlaşanu - unul dintre prietenii lui Octavian Goga.

În 1989, Editura Minerva, sub îngrijirea lui Ion Dodu Balan, publică "Precursorii" de Octavian Goga, în care găsim redată întreaga întîmplare în articolul "A murit Caragiale".

"Nimic mai greu decît să cîrmuiești proștii...-ii spunea Caragiale lui Octavian Goga. Ei au un instinct de împotrivire organică... Să vezi... Mai cum vreo tereizeci de ani eram revizor școlar la Piatra Neamț... Trenuri nu găsesc prin Moldova, mergeam la inspecție călare... Avea popa o Iapă murgă... (nu da numele preotului - n.n.). Zic, să mi-o dai părinte dimineața... Popa zimbea". Știa el ce știa, de zimbea pe sub mustăți. După o scurtă tăcere îi spuse: "Prea bucurosu, domnule Iancu. Și-am plecat - continuă Caragiale. Cît m-a zolit Iapa cea, mă... Oricum dam din căpăstru leșea rău... N-o puteam cîrmi nicidecum... M-am întors la vreo două ceasuri tot apăs: Părinte, cît face Iapa asta? Face zece galbenii - El, pune d-ta cinci, să pui și eu cinci, s-o tăiem, că-n asta-i om... - Ba n-o să tăiem, domnule Iancule, mai bine să-i învățăm năvălul... Știi ce? Cînd o încaleci și ajungi la o răspîntie, dacă vrei să apuci la stînga, tu să tragi de frîu la dreapta... Dar să tragi cumplit, auzi? Să vezi c-o ia la stînga... Așa am făcut... Ei vezi, la prost trebuie meșteșug, nu glumă... Ascultă-mă..."

Această întîmplare povestită de Nenea Iancu prietenilor săi din Piatra Neamț, de nenumărate ori, din nefericire, n-a fost consemnată de nimeni, nici de Dumitru Goga în ale sale "Amintiri", cu toate că, l-a însoțit prin toate crîșmele. În ceea ce privește conținutul "Prostiei" - conferința ținută de I.L. Caragiale, în 1892, deci cu o sută de ani în urmă, în fața cadrelor didactice din Piatra Neamț, în numărul viitor...

Profesor Constantin PRANGATI

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

ECOURI ALE VIEȚII SOCIAL - POLITICE NEMȚENE ÎN OPERA LUI I.L. CARAGIALE (II)

(Urmare din nr. 38)

Biața Zoe! Ce s-ar fi făcut nenea Iancu fără ea?

În ce s-a-și fi miuit politic dacă nu în balta moravurilor! Zoe este cheia de boltă a "Scrisorilor pierdute", ea este femeia de care istoria și politica se folosesc de la începutul lumii. Triumful conjugal are aici semnificația compromisiului politic care nu cunoaște limite. Îl tulbură, ce-i drept, scrisoarea, dar "neica" înțelege și face numai ce-i convine: "pentru politică unde e în joc interesul țării, ca oricare român, a încercat omul, ca să te forțeze adică... a făcut plastografie". Tot el descoperă fraudul lui Catavencu iar replica lui Brănzănescu îl reasează pe "venerabilul" pe orbită: "E tare... tare de tot... Solid bărbat! Nu-i dăm de

roștul secretului..."

Este contra teoriei literare și, pînă la urmă, a voinței lui Caragiale să fortăm cine știe ce similitudini între această "soțietate fără morală și fără prîntip", și viața socială - politică a Neamțului în care Caragiale a funcționat ca revizor școlar, a avut prieteni, și așa petrecut verile. Direcția Județeană Neamț a Arhivelor Naționale păstrează cîteva rapoarte ale revizorului școlar de Neamț și Suceava, din 1881 și 1882.

Reținem interesul pentru conduita dascălului debusolat, fără sprijinul fondului, al vocației și al educației interioare dintr-o altă eră democratică, tot de tip original însă, care a însemnat guvernarea Brătianu (1876-1888).

Rapoartele au rotunjimea și savoarele momentelor. Cel din 17 februarie 1882 înștiințează pe ministrul în legătură cu învățătorul Teofănescu de la Școala nr. 1 din Piatra Neamț, reclamat anonim, se pare, de

un preot care aduna probe de divorț: "un caz ridicul... petrecut cu doi ani înainte de a fi Teofănescu numit învățător. Teofănescu are de 18 ani și femeia preotului Sacerdotescu, pe care denunțarea anonimă o dă la victimă a seducțiunii, are de aproape 40". Celălalt raport datat 26 februarie 1882, propune înlocuirea învățătorului G. Stamatini din comuna Preuștii Uniți, din județul Suceava, "căzut într-o stare foarte degradată... din cauza abuzului alcoolic... se bate în mijlocul satului cu nevastă amestă și cu dînsul și nu mai dă cu zilele pe la școală".

Caragiale cunoștea multă lume la Neamț: profesori de elită ca I. Negrea sau C. Hogaș, fondatori ai Societății Culturale "Asachi" al cărei membru devine, avocați și oameni politici pe care îi vizita verile la Piatra, la Dăruș sau la Davideni.

La rugămintea lui G. Panu, prieten și partizan politic în gruparea radicală,

Spiru Haret îi oferă lui Caragiale 10.000 de lei ca să scrie o istorie a românilor, într-o formă și viziune populare. Dintr-o subvenție simărară au luat naștere "România pitorească" de Al. Vlașcu și "Istoria Războiului pentru independență - 1877-1878" de G. Coșbuc. Deși a dat impresia că se străduiește, o vară întreagă în casa lui Nicu Albu la Piatra Neamț și la Dăruș în locuința lui G. Panu, cartea nu a mai fost scrisă.

Importantă rămîne ideea manualului alternative care nu este tocmai postdecembristă, nici ministrul respectare și e chiar Spiru Haret!

Banii i-o fi cheltuit Nenea Iancu la Bucluc, un fel de Boltă, dar mai "caldă", cu vinuri alese și ședințe literare și politice interzicute numai de vestiții lautri ieșeni care își făceau stagiunea de vară la Piatra.

Era tînră Caragiale, pe-atunci, "de

vreo 30 de ani, voinic și chipeș" - după cum și-l amintesc Dimitrie Hogaș, primarul orașului P. Neamț între 1914-1918.

Apropiatîi lui Caragiale de la Neamț au fost, mai ales, avocați și oameni politici pe care l-a vizitat pînă a plecat la Berlin. Este sigur că era la curent cu tot ce mișca în urbe. Cine erau oamenii politici ai județului Neamț la 1883 mi s-a părut important de știut, nu pentru a-i telegrafia în comedia caragialiană, dar pentru a înțelege osatura politică a vremii, înțelegerea dintre liberalii la putere, și ei fracționați, și conservatorii infiltrați sau moștenitori politici deșinații ai puterii economico-financiare.

Elena VULCĂNESCU

Comunicare la Simpozionul "Mai este actual I.L. Caragiale" din cadrul Ziilor Revistei Convorbiri literare-Iași, 9 mai, 2002.

CORUL - ELEMENT DE CULTURĂ MUZICALĂ LA ELEVI

Moto:

"Menirea sfântă a muzicii este să potolească patimile și să apropie inimile într-o caldă înfrățire".

George Enescu

Cu modestie mă includ în grupul celor oameni de bine și frumoși care depun strădanie și talent în opera de educare muzicală a copiilor. Fiecare obiect de învățământ, fiecare știință sau artă, contribuie la formarea omului prin educație și solicită în momentul actului învățării toate procesele psihice, dar cu preșință "Muzica face din om tot ce vrea", afirma Tolstoi, cuvinte ce exprimă mare adevăr.

De pildă, ce alt obiect solicită concentrarea capacităților biologice și intelectuale ca exercițiile de cântare în cor?

Cită concentrare, subordonare, cenzurată rațional este într-o execuție instrumentală - într-o orchestră, sau în cor - este greu de imaginat.

În cor, școlarul, membru al ansamblului, respiră când îl permite partitura, reproduce fidel textul literar, respectă înălțimea sunetelor, intensitatea lor, ritmul, măsura de timp, în timp ce la urechea lui, alții cântă în alt fel partitura - la corul pe voci sau în canon. Este solicitată o mare complexitate a memoriei, finețea ei și sunt mobilizate în cîntul coral toate procesele psihice cognitive, afectivitate, acte de voință etc.

Am remarcat că toți școlarii care cântă la un instrument, învață temeinic muzica și cântă în grupurile vocale, cor, au o mai mare autonomie intelectuală, au stăpînire de sine, putere de concentrare psihică și obțin mai bune rezultate și la alte obiecte de învățământ prin transferul competenței psihice.

Iată de ce muzica prin conținutul ei de

știință și artă are un rol covârșitor

instructiv, educativ și formativ. Îmi stăruie în minte cuvintele lui George Calinescu: "Cine execută muzică, își impune singur o disciplină".

Se afirmă deseori că muzica este "împărăteasa artelor" pentru că ea însoțește omul la toate momentele principale ale vieții (la botez, la nuntă, la evenimente vesele sau triste).

Desigur, muzica, alături de celelalte arte și științe este implicată în formarea și desăvîșirea ființei umane.

Ceea ce se poate afirma cu certitudine este faptul că muzica are o mare înfrîngere asupra pregătirii intelectuale și a dezvoltării unor capacități cognitive-formative ale elevilor, precum și un covârșitor rol educativ și afectiv estetic.

Școala românească de muzică a dat valori remarcabile pe plan mondial, iar creația folclorică muzicală vimește prin bogăție și valoare. În plus, există capodopere pentru toate vîrstele. Pentru elevii mei, ponderea în orele de muzică o au învățarea de cîntece și cîntatul. Menirea școlii este de a pregăti pe cel care caută frumosul muzical, îl contemplă, se extaziază și îl introduce în viața de toate zilele.

M-am preocupat îndeaproape să asigur condiții optime și să creez climat pentru dezvoltarea și manifestarea complexă, plenară a ființei în raport cu disponibilitățile sale muzicale. Folosesc toate formele de educație muzicală: lecția de muzică, ansamblul coral, audii muzicale, participări organizate la concerte, concursuri de interpretare, pentru dezvoltarea auzului muzical și a vocii, pentru cultivarea interesului pentru muzică, pentru formarea gustului estetic, a unor deprinderi practice muzicale, pentru îmbogățirea unui repertoriu cu piese accesibile și cu valoare estetică.

Am realizat la micii școlari, prin cor, unitate între mișcare, cînt și joc. Pledez ca ascultarea muzicii și reproducerea să se desfășoare simultan, pentru că fiecare copil are ca simț natural invenția și trebuie cultivat timpuriu actul creator prin improvizație pentru o "înțelegere activă" a muzicii.

Elevii mei sunt implicați în actul

utilizării muzicii dacă sunt puși în stare activă corporală prin: băut din palme, pocnitul din degete prin țopăit, prin folosirea zăngănită, a tobei, a castanietelor, a tobei cu clopoței. Acestea se completează cu exerciții de respirație și dicție.

Pentru a organiza formația de cor, am selectat copii talentați din toate clasele primare din școală, colaborînd direct cu profesora de muzică din școală. Baza formației au constituit-o elevii mei, care exersaseră cîntecele, înlesnind învățarea cîntecelor de către coriști ca și armonizarea vocilor.

Am încercat și alte forme de organizare și cîntare în cor: cîntarea în canon, cu solist vocal, cu mișcări corporale cu pași de dans, la unison și pe două voci.

Coriștii mei pun suflet în interpretarea cîntecelor, încearcă să imite modelul meu de a cînta și pun accent pe interpretarea și nuanțarea melodiilor.

Ne bucurăm împreună de succesele obținute la concursuri și serbări și ne mobilizăm pentru înnoirea continuă a repertoriului de cîntece.

Pentru învățarea cîntecelor folosesc activitatea de învățare pe grupe, lucrul în echipă, modelarea, exerciții muzical prin vocalize, întrecerea, conducînd formația spre performanță muzicală.

Ce poate fi mai plăcut pentru "artiști" decît aplauzele la scenă deschisă? Le simt sufletul vibrînd de emoție și de mîndrie, că ceea ce au prezentat ei, i-a încîntat pe spectatori. Simțim pulsul spectatorilor.

Aceste succese îi mobilizează pentru activitatea viitoare, îi determină să participe cu plăcere la repetiții, să se străduiască mai mult pentru a cînta artistic și nuanțat, chiar dacă aceste eforturi depășesc uneori puterea vîrstei. Repetițiile sunt după orele de curs, ca și spectacolele în concursuri, dar succesele obținute le mențin treaz interesul și dorința de afirmare alături de ceilalți coriști.

Am adaptat repertoriul de cîntece vîrstei copiilor, alegînd cîntecele pe care le-au învățat cu plăcere în orele de muzică, unele alese chiar de ei, încercînd să cuprind mai multe genuri muzicale:

cîntece specifice copilăriei, cîntece din folclorul românesc, partituri celebre, potpuri, marșuri și jocuri muzicale.

Dintre cîntecele pentru copii am interpretat în cor: "Povestea unui ciobănaș", "Nea Alecu", "Să fie pace în lume", din repertoriul folcloric am ales "Luncile s-au deșteptat", "Hora", "Ciobănaș cu trei sute de oi", "Brîulețul", "Sîrba rom nului" ș.a.

Dintre partiturile celebre am interpretat "Valurile Dunării", "Dunărea albastră", "Crai nou", "Oda bucuriei", "O, lume, ce frumoasă ești".

Am adus omagiu marelui Eminescu prin potpuriuri: "Sara pe deal", "O, rămii", "Pe lîngă plopii fără soț", "Mai am un singur dor".

Cu multă plăcere interpretează coriștii mei, marșurile, cum ar fi: "Drum bun", "Fanfara militară", "Armata noastră", melodiile la care se străduiesc să țină ritmul atît la cîntat cit și prin gesturi și pași soldărești.

În repertoriul corului la fel de mult apreciate sunt jocurile muzicale, fiind parcă mai apropiate sufletului lor de copii, oferindu-le prilejul de a cînta și gesticula, totul fiind foarte animat.

Cu ansamblul coral al școlarilor mici m-am prezentat la serbarea școlii care s-a desfășurat la Sala Prefecturii, la fiecare sfîrșit de an școlar, la serbările clasei, cu diferite prilejuri în fața părinților și la lecții deschise în cadrul activităților noastre de perfecționare.

Văzîndu-i pe copii că trăiesc fiecare melodie interpretată mi se pare că întinerez odată cu ei și că nimic nu este prea greu cînd simt bucurie și satisfacție în ochii copiilor.

Nu mai simt oboseala pentru că Dumnezeu trimite armonie și putere sufletului meu spre a merge mai departe alături de inimoșii mei coriști.

Consider că muzica are valențe educative extraordinare și trebuie scoasă din postura de "Cenușăreasă" a disciplinelor de învățămînt. Lecția de muzică trebuie corelată în spiritul interdisciplinarității și completată cu activități muzicale extracurriculare.

Inv. Eugenia VIZITIU

S.L.L.I.C.S. Neamț a obținut păstrarea tuturor titularilor

(Urmare din pag. 1)

Inspectoratul Școlar de aprobarea căruia depindea declanșarea sau nu a grevei pe data de 10 iunie.

Negocierile acestui protocol au durat de la ora 10,00 pînă la orele 16,00. S-au modificat, la propunerea ambelor părți, formulările revendicărilor, ajungîndu-se în final la următoarea formă:

1. Din cele 8887,78 norme existente la 01.01.2002, la 01.09.2002 vom funcționa cu 8061 norme în următoarele condiții:

a. nu vor fi încălcate "sub nici o formă" normele de constituire a grupelor și claselor prevăzute de art. 158 din Legea învățămîntului;

b. normarea personalului nedidactic se va face în conformitate cu normele

legale în vigoare;

c. nici un titular nu va fi disponibilizat.

Forma finală a fost semnată de către Inspectorul general și liderul județean, urmînd să fie aplicată și respectată.

Facem și precizarea că față de cele 804 norme disponibilizate prin Legea Bugetului pe 2002, Ministerul Educației dispusese reducerea cu încă 234 norme, ceea ce ar fi crescut numărul de disponibilizări la 1038.

Nu știm dacă lupta și zbaterile noastre au însemnat o victorie, dar nu putem contesta că prin voința colectivă a celor peste 8500 de salariați din învățămîntul neamțean nici un titular nu va rămîne fără loc de muncă.

Sperăm ca vacanța mare să liniștească și să așeze spiritele încinse pe un fagaș mai aproape de normalitate în așa fel încît 1 septembrie 2002 să însemne începutul unui nou an școlar și nu începutul unei greve generale.

URA, AM LUAT CAPACITATEA!

Evident, după părerea lor. N-a zis recent marele campion Dorin Doroftei: "Îmi pare bine că nu mi-a plăcut cartea și am ajuns la box"? Interpretarea celebrului citat? Ne facem toți bătași de stradă, caftangii de cartier. Ne facem campioni mondiali la box.

A apărut Metodologia de organizare și desfășurare a admiterii în învățămîntul liceal și profesional, de stat pentru anul școlar 2002-2003. Începe frășuiala.

"Coșmarul" părinților și elevilor. Ultimii vor sta cu picioarele în lighean. Suficient timp. Pînă cînd? Pînă computerul va hotărî dacă devin liceeni, merg la profesională sau ucenici, ori devin ciobani la oi, pe Cîrloman.

Cu cîțiva ani în urmă, absolvenții de opt clase dădeau examen "clasic". Lucrări scrise la română și matematică. Scriau cit se pricepeau iar comisia corecta, tăia și spînzura. Reformatorii din învățămînt li s-a părut metoda "mușcăită". De ce simplu, cînd se poate complicat? Au introdus repartizarea computerizată a absolvenților. O aritmetică înfrîntă pentru admitere, pe care foarte mulți nu o înțeleg nici în rușul capului. Urmare? Foarte mulți părinți s-au declarat nemulțumiți de sistemele de calcul ale mediei de admitere. Motivul? Nu cunosc "mecheria" impusă de MEC.

Deci, atenție mare! Înscrierea în licee, școli profesionale și școli de ucenici, se face fără examen, pe baza mediei generale obținute la examenul de capacitate, care are o pondere de 75%, și a mediei generale de absolvire a claselor V-VIII, care are o pondere de 25%, în calculul mediei de admitere. Calculul mediei de admitere? Media generală obținută la examenul de capacitate se înmulțește cu 3, la rezultat se adună media generală de absolvire a claselor V-VIII și suma astfel obținută se împarte la 4. Rezultatul - media de admitere. Formula după care se calculează media de admitere arată astfel:

3 Cap + Abs = MA.

Alte precizări? Puțin diferit de calculul acesta este cel în cazul liceelor cu profil artistic, sportiv, teologic și la liceul Waldorf-specialitatea filologie. La profilul teologic, media aritmetică a notelor la probele de aptitudini se adună cu de trei ori media de admitere, suma împărțindu-se la 4 pentru a rezulta media finală de admitere. Ultima informație? La profilurile militar și pedagogic, aprecierea probelor de aptitudini se va face pe bază de calificativ: admis sau respins. Ce se mai poate adăuga? Răbdare, bafta și succes tuturor absolvenților de clasa a VIII-a. Vacanță plăcută!

▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

"SCRIITORILOR DE PESTE HOTARE LE PUTEȚI OFERI CAFELE ȘI CONIAC SAU LICHIOR"

U Sub titlul "Din vremea proletcultismului în floare", redactorul șef al revistei "Convorbiri literare", Cassian Maria Spiridon, scrie o recenzie la un volum de documente referitoare la istoria Asociației Scriitorilor din Iași, apărut sub semnătura lui Lucian Dumbravă. Între documente, iată cum suna un meschin gest de "generozitate" al conducerei de atunci (anul 1958) a Uniunii Scriitorilor față de filiala sa ieșeană: "Cu ocazia vizitelor scriitorilor de peste hotare puteți oferi cafele și coniac sau lichior pe care să le procurați de la magazinele de stat. Actele de cheltuieli să fie însoțite de un referat în care să se arate numele oaspetelui și numărul persoanelor care au luat parte la această întîlnire și să fie aprobate de secretarul Filialei - cînd vizita se face la filială - sau de redactorul șef al revistei Iașul literar - cînd vizita privește redacția. Pentru veselă veți procura cu virament cele necesare - sau cu numerar pînă la 50 lei - obiectele

fiind trecute în inventar".

ISTORIA CA PROCES POLITIC

Nicolae Manolescu se ocupă în editorialul său din România literară nr. 21 de cartea care a stîmțit recent mare vîlvă la Paris dar și la București, "Uitarea fascismului" (în traducere), semnată de Alexandra

DIVULGAREA SECRETELOR DE FAMILIE ȘI CULTURA ROMÂNĂ REACȚIONARĂ

Intervenția lui Nicolae Manolescu nu a rămas fără ecou. În numărul 119 al revistei "Observator cultural", Mihai Dinu Gheorghiu. În articolul cu titlul de mai sus, MDG îl suspectează pe NM (dar nu numai pe el ci și pe Mircea Iorgulescu, care a scris în

MEDIOCRII ȘI RATAȚII NU ACCEPTĂ SUPREMAȚIA CELOR HĂRĂZIȚI

Scriitorul Marius Tupan, directorul revistei "Luceafărul", scrie în editorialul său din numărul 21 al revistei despre Concursul Eurovision. După ce ajunge la concluzia că la acest concurs au fost trimiși la Tâln de către fani și nu de specialiști, autorul notează: "Mediocrii, ratații și veninoșii nu acceptă supremația celor hărăziți. E o meteahna veche la noi, intrată deja într-o tradiție endemică. Nu-i vorba de mefiența congenerilor, ci de o meteahna națională. Nu mai miră pe nimeni acum faptul că n-am reușit să obținem un premiu Nobel, cînd Blaga era atît de aproape. Nu de străini a fost lucrat ci de conaționali. Propus și acceptat pentru a capăta premiul Goncourt, Vintilă Horia a primit lovitură de grație tot de la români, cei mai mulți prezenți în exil. E o fatalitate pentru noi, e un blestem, ne este greu să ne exprimăm o opinie. Nu știm să ne bucurăm de performanțele semenilor noștri, nu putem să admitem că apropiații pot avea însuși ce înobilează o spiritualitate și, odată cu aceasta, prezența noastră în lume".

OCHELARIST

REMEMORĂRI PEDAGOGICE NEMȚENE

IUNIE 2002

În numerele din iunie- 4/1999, 16-17/2000 și 28/2001- revista "Apostolul" a semnalat aniversarea, în luna iunie, a pedagogilor nemțeni: Cezarina Strătilă, 2/1942; Vasile Vasile, 2/1943; Ion Creangă, 10/1839; P. Gheorgheasa, 13/1878; Aurel Stan, 19/1910; Cuviosul Arhimandrit Ciprian Zaharia, 19/1931; N. Păduraru, 19/1946; N. Asandei, 21/1928; Ion Ionescu de la Brad, 24/1818; M. Avădanei, 29/1907.

■ Și comemorările: I.L. Caragiale, 9/1912; Vasile Părvan, 26/1927; Gh. Cartianu, 26/1982; D. Braharu, 26/1984; Ernest Grințescu, 2/1969.

■ Apostolul nr. 4, iunie 1999 publică articolul dlui profesor Ștefan Corneanu despre lucrările cu privire la I. Creangă și la M. Eminescu, publicate de dl. profesor Mircea Eduard Balan.

■ În nr. 16- 17/2002, Apostolul publică emoționanta evocare "O zi acasă la Shakespeare", semnată de dl. profesor N. Dinu; pelerinajul său din 1992 la Stratford.

■ 9/2001 a avut loc la Teatrul Tineretului ceremonia de absolvire a primei promoții a Colegiului Universitar de Muzică din P.N., relatată în revista Apostolul (nr. 28/2001).

■ 16/1907, n. la Spiridonu-Neamț, profesorul inginer Nicolae Horodniceanu, chemat de Republica Argentina să reconstruiască orașul San Juan, distrus de cutremurul din 15.I.1544. A rămas profesor la Universitatea din orașul reconstruit, până la încetarea din viață 4.IV.1994.

■ 19/1937, n. la Poiana Teiului, doamna învățătoare Elisabeta Gavrilăscu, remarcabilă colaboratoare la publicațiile Casei Corpului Didactic. La mulți ani 65!

■ 23/1995, cadre didactice și elevi au participat la Simpozionul cu tema "Șase secole de istorie la Piatra Neamț, organizat de Muzeul de Istorie din P.N.

Prof. Traian CICOARE

HORAȚIU, Quintus Horatius Flaccus

Poet latin (65 - 8 î.e.n.). Prieten al împăratului Augustus, al poetului Virgiliu, protejat de Mecena, H. este autor de Satire, Epode, Ode și Epistole. Dintre acestea din urmă, Epistola către Pisoni (Arta poetică) a avut o deosebită influență asupra teoriilor literare ale Renașterii și Clasicismului.

ARTA POETICĂ (EPISTOLĂ CĂTRE PISONI)

Voi care scrieți, luați subiect pe măsura puterii

tinăr

Rol de bătrîn, și copilului, rol de bărbat în putere. Ci-ntotdeauna-nsușiri, căpătate- ori firești, ale virstei. Sau se petrece pe scenă un fapt, sau e spus cînd

ANTOLOGIA APOSTOLUL

Voastre și mult chibzuiți ce vă pot purta, sau vă refuză Umerii. Celui ce-alege materia după putință Nu-i va lipsi bogăția-n cuvinte, nici ordinea clară.

Tu să nu dai, cumva, unui

se-ntimplă Suflul este mișcat mai puțin de ce-i spune urechea Ca de aceea ce-i stă chiar sub ochi și ceea ce vede Înșuși cel ce privește; și, totuși, să n-adiuci pe scenă Ce-i potrivit să se-ntimplă-năuntru, și ia dinaintea

VĂ PROMIT, AM SĂ FUG LA ȘCOALĂ...!

Sunt cuvintele unui copil infometat, rostite în prima duminică din aprilie, într-o dimineață friguroasă, cînd copiii fără griji stăteau în casă la căldură și priveau la televizor. Am dat peste el din întîmplare, în fața Brutăriei "Vatra", nu departe de Podul Scully, din centrul municipiului Piatra Neamț. Eram în drum spre redacția ziarului MONITORUL DE

NEAMȚ, cînd în fața magazinului de piine, atenția mi-a fost reținută de prezența unui copil frumos, cum rar întîlnești și curat îmbrăcat. N-avea mai mult de 8-9 ani. Îmbujorat din cauza gerului, copilul cerșea "un ban sau o bucată de piine" trecătorilor grăbiți după cumpărături.

Am intrat în magazin, însă neavînd ce să văd am ieșit repede în stradă, secondat de un cumpărător. Micul cerșetor a cerut cu timiditatea-i caracteristică "un ban". Așteptîndu-se la o reacție violentă din partea mea, așa cum se întîmplă în majoritatea cazurilor, s-a retras cițiva pași, pentru a

avea timp să fugă, în caz de pericol.

L-am privit cu interes și cu simpatie, iar el la rîndu-i îmi urmărea cu ochii lui frumoși, albaștri, precum culoarea cerului senin, fiecare mișcare. L-am dat cîteva mii de lei, iar celălalt om o jumătate de piine. Ne-a privit cu recunoștință și ne-a zîmbit, apreciîndu-ne parcă dărnicia noastră.

Din curiozitate l-am întrebat dacă este elev și în ce clasă. Deformație profesională, de educator cu dragoste de școală, interesat ca toți copiii țării să fie știutori de carte. A răspuns cu durere în glas că are 9 ani și că nu merge la școală, fiindcă "nu-l lasă mama".

"Cum asta?", a venit prompt întrebarea mea, "îmi este dragă școala și vreau să învăț carte ca toți copiii, însă nu pot intrucit sunt trimis să cerșesc."

Din discuțiile purtate, am aflat că tatăl i-a decedat în urmă cu patru ani, iar mama îi este grav bolnavă. A fost șomeră, iar acum trăiește cum poate, neavînd servicii. Din cauza aceasta, Nicușor Sebastian Irimia se scoală de dimineață și imploră mila trecătorilor toată ziua.

Îi este rușine, dar împrejurările în

care trăiește îl scot în stradă. Este un copil cu multă personalitate. Deși viața este vitregă cu el, Nicușor, ca orice copil inteligent, este demn și cu mult bun simț.

Și totuși, discuțiile avute cu acest copil care se confruntă cu greutățile pe care i le ridică viața, i-au activat gîndirea, căutînd soluția salvatoare. La despărțire mi-a spus: "domnule, am să merg la școală. Dimineața am să cerșesc, iar după amiaza, la școală.. Seara am să învăț. Vă promit...!"

L-am privit cu admirație, încurajîndu-l pentru inițiativa luată, rugîndu-l, ca atunci cînd îi va fi greu să mă caute. Ne-am despărțit ca doi buni prieteni. În drum spre casă, gîndul a făcut o incursiune în istoria universală, oprindu-se la nume sonore, care vitregiți de soartă, au fost nevoiți să muncească de mici, ajungînd în cele din urmă mari oameni de știință ai lumii.

Închei, rugîndu-vă, dragi cititori, ca atunci cînd îl întîlniți pe Nicolae Sebastian Irimia, ajutați-l, însă să nu uitați, întrebați-l dacă merge la școală.

Prof. Constantin PRANGATI

CU DRAGOSTE ȘI RESPECT

În plin Cireșar, într-un carusel al vieții lăsat în urma uneia din miile de morți ale celor atît de dragi nouă, o minunată dascăliță pensionară (doamna profesor Mica) se lăuda cu veșnica-i tinerețe, cu "inima tînără" și o făcea din tot suflulul acesta aparte- suflulul ce curge mereu, prin pîrîiașele mici ale suflurilor de copii...

Văzînd-o și ascultînd-o, am avut o străfulgerare de geniu: am descoperit ce bogăți sunt dascălii (or fi știînd ceva cei de pe la anumite ministere muncitoare!) pentru că "averea" lor este numai a lor și n-o pot cumpăra cei ce au doar mulți bani- este vorba de acea inimă tînără cu care se lăuda atît de frumos minunata dascăliță. Acea inimă tînără ce bate în palma caldă a dascălului ce-și umple viața cu "bopul de humă" din care scoate la lumină un mîndru mîrgăritar care, peste ani și ani își va încălzi MAESTRUL cu recunoștință, cu iubire și cu multă tinerețe sufletească, pe care i-o întoarce ca dintr-o oglindă.

Minunată dascăliță, cum mai "reușești mata să le zici..." și cum ai știut și vei ști mereu să alini, "să rabzi și să iubești", să dai fără să ceri, dar să crezi că EI- puți de om, tinerii și adolescenții sunt crezul și rostul tău de a fi. Dacă ar ști și ceilalți cît de bogăți pot fi sârăcii clasamentelor marilor finanțisti, teamă mi-i că am stîrni o revoluționare a sistemului fiscal de la noi aflat în veșnice căutări... dar, deși am motive de întristare, suntem la ceas de mare sîrbătoare și mă reîntorc la tinerețea dascăliței și revăd galeria cu neprețuitele-mi tablouri: domnul învățator Tudan, profesoara mea dragă (de franceză- Ioana Anghel), doamna dirigintă (Dumnezeu s-o iertel), profesorii mei universitari... și... eu?... dascăliță... elevii mei...

Dal E prea frumos la mine-n suflet, e prea frumos și bine la mine-n gînd că sunt sigură că niciodată nu voi fi dureros de singură, că mereu voi fi cu EI: dascălii și elevii mei, mereu aici și poate și aiurea...

Înger alb ce mi-ai luminat mîntea și viața- profesor ori elev, oriunde-ai fi să ști că fără tine-n lume ar fi pustiu și n-ar mai fi lume, fără Dumneavoastră dascăliilor și dascălițelor nu ar mai fi fost nici slovă, nici cîntec, nici "boboci", nici "absolvenți", nici părinți plîngînd de fericire, nici...

"La Mulți Ani" de ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI

Prof. Niculina NIȚĂ

DEZLEGARE LA DEZMĂȚ

Sărbătorile au rămas amintiri. Avem dezlegare la dezmăț. Putem să ne facem de cap. În orice privință, inclusiv în folosirea limbii române. Astăzi, ciumeții cu inele în urechi "spală" cu limba străbunilor pe jos", spunea cineva cu capul "Doxa" de carte. E adevărat? Dacă vrei să faci o burtă de ris, îți bagi picioarele într-un lighean cu hașdoi... oool- rece gheață că apa caldă a dispărut- și butonezi telecomanda televizorului. Ce-ți văd ochisorii? Minuni. Vip-uri, extrem de multe. De

toate calibrele. Și tomnatic, și tinere, și rîndul lui, carte. Alte explicații? Un savant din țara lui Dante apără elegant vip-urile agramate. Practic, susține că stresul din campaniile electorale- de pildă- îi face pe politicieni "să li se încurce limba în gură, să facă greșeli gramaticale". Nu contrazicem, dar cei vizați vorbesc stîlciț românește și în zilele "normale". Părerea unanimă? Nu stresul e de vină- zic telespectatorii rasați- ci îngăduința cu care dom'profesor i-a trecut clasa. Nu le-a pus doi în catalog cînd trebuia. Atunci cînd ziceau "tîmp" în loc de "timp". Alte păreri? Nu trebuie să avem pretenția ca fiecare vip să fie neapărat academician. Nici nu sînt. În comunele

insingurate rar întîlnești primari cu liceul făcut pe înserate iar facultatea este o noțiune neînțeleasă. Aici, la vipurile de mina a șaptea, ai nevoie de "translator" care să traducă din româneasca băștinașă în limba română. Sînteți curioși să vedeți cîtă lipsă de respect pentru limba română, circulă prin sărmanele noastre instituții judecătorești? Citiți o hotărîre judecătorească. Luată la întîmplare. Veți rămîne ca la nenea dentistul de ce sînt în stare coanele grefiere. Un arhicunoscut vorbitor de limba română, prof. George Pruteanu se străduiește de ceva vreme să facă ordine în problemă. Să promoveze o

lege care să sancționeze greșelile de exprimare ce pot apărea în înscrisurile din administrația publică. N-a reușit pînă acum. Motivația? A avut surpriza să constate că însăși textul proiectului de lege în discuție conține... grave greșeli de exprimare. (!?) Ce va urma? Discuții fără soluții... Atît.

Dumitru RUSU

APOSTOLUL:

REVISTĂ EDITATĂ DE
SINDICATUL
ÎNVĂȚĂMÎNT- NEAMȚ

ISSN - 1582-3121

Redacția și
administrația: str. Petru
Rareș nr. 24, tel/fax:
225332, Piatra Neamț,

Prețul: 5.000 lei

■ APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățămînt Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).

■ FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1934)
■ CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Florin FLORESCU, director general, Iosif COVASAN, director economic; Constantin TOMȘA, director executiv, Gheorghe AMAICEI, Ștefan CORNEANU.
■ CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA, redactor șef; Ștefan CORNEANU, redactor șef adjunct; Dumitru RĂDUCU, Dan AGRIGOROAIE, Niculina NIȚĂ, Carmen DASCĂLU (secretar). Foto: Constantin SCARLAT.